

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

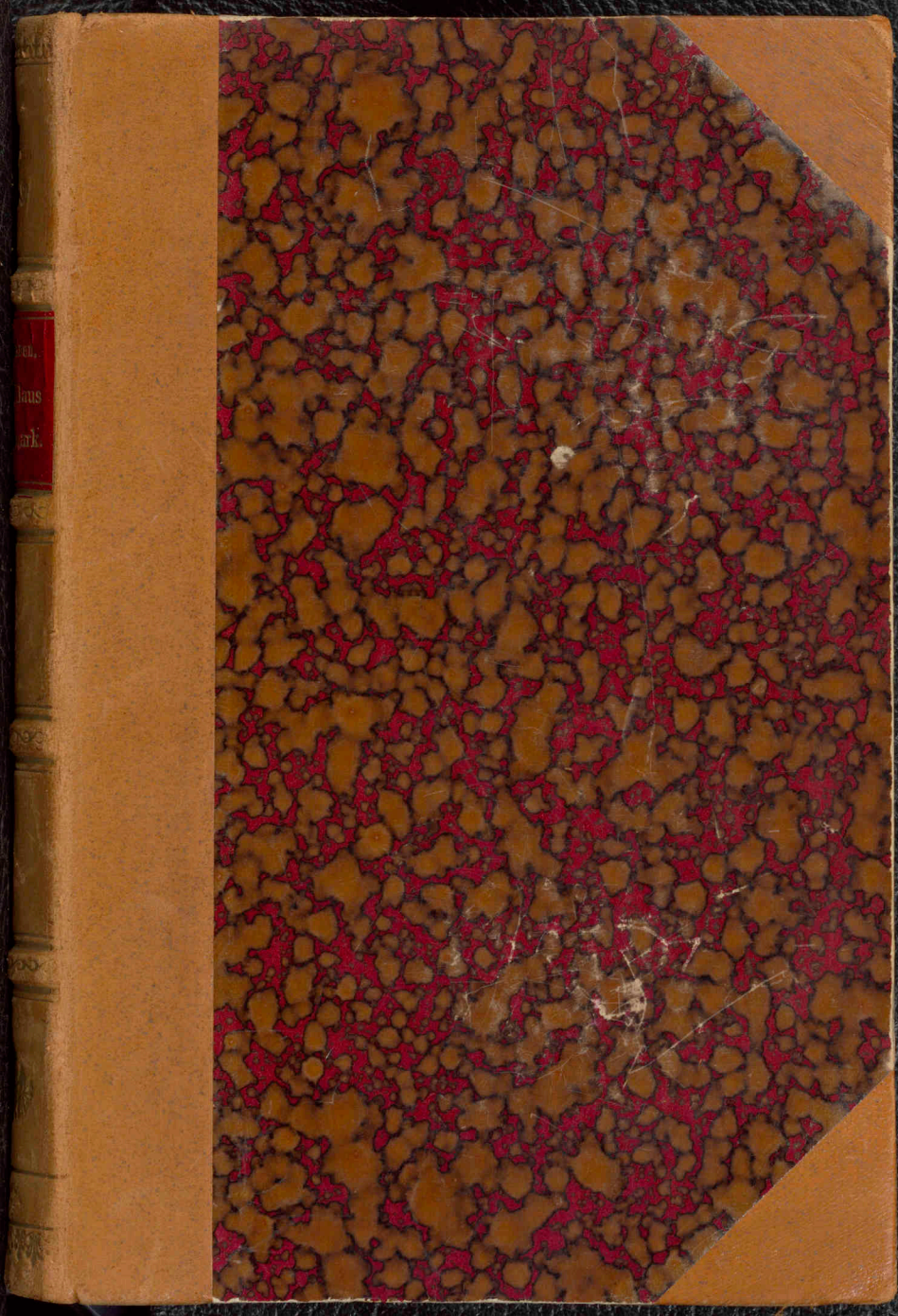
Forfatter(e) Author(s):	Thit Jensen.
Titel Title:	<u>Prins Nilaus af Danmark : Sagnfortælling</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn ; Kristiania : Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1907
Fysiske størrelse Physical extent:	168 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

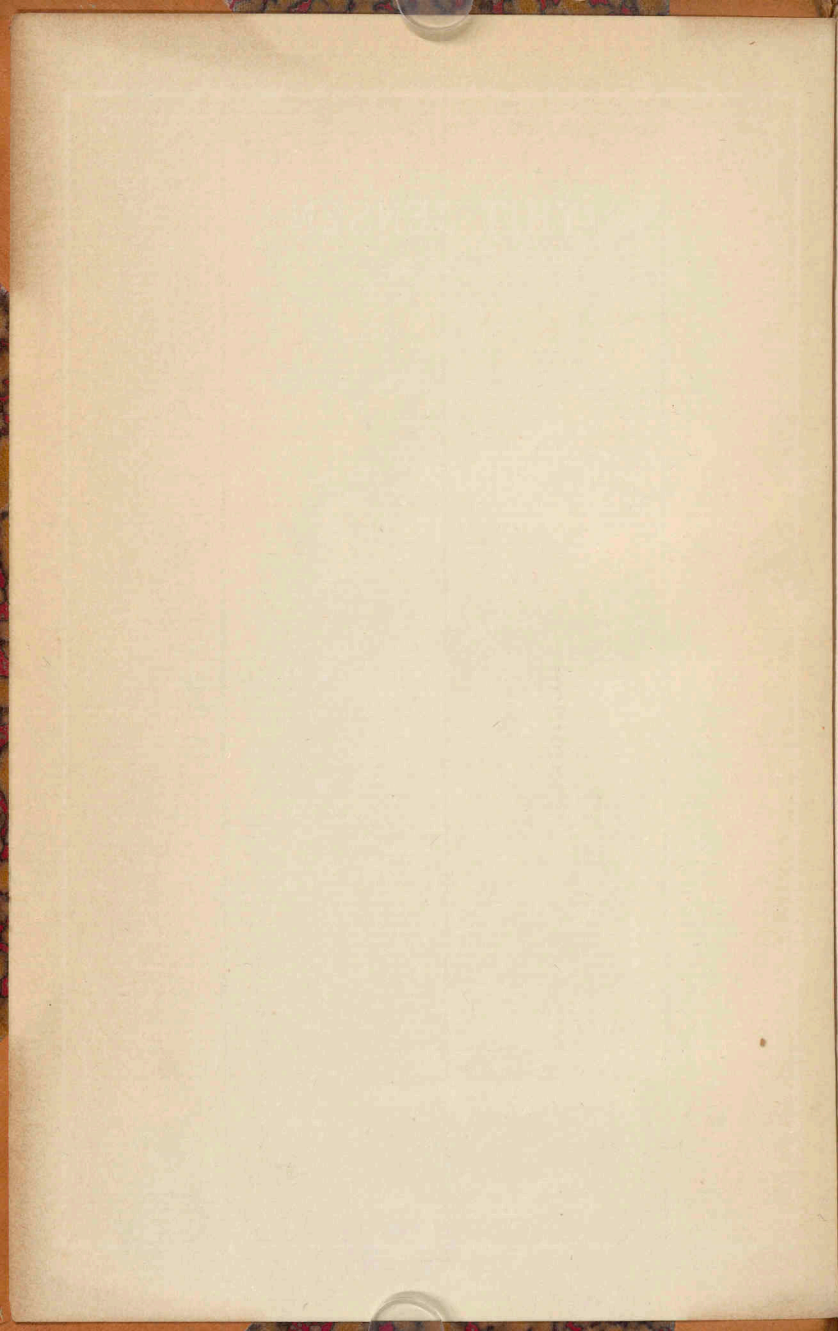
57, - 175.

Det Kgl. Bibliotek

130025447515

THIT JENSEN

**PRINS NILAUS
AF DANMARK**

SAGNFORTÆLLING

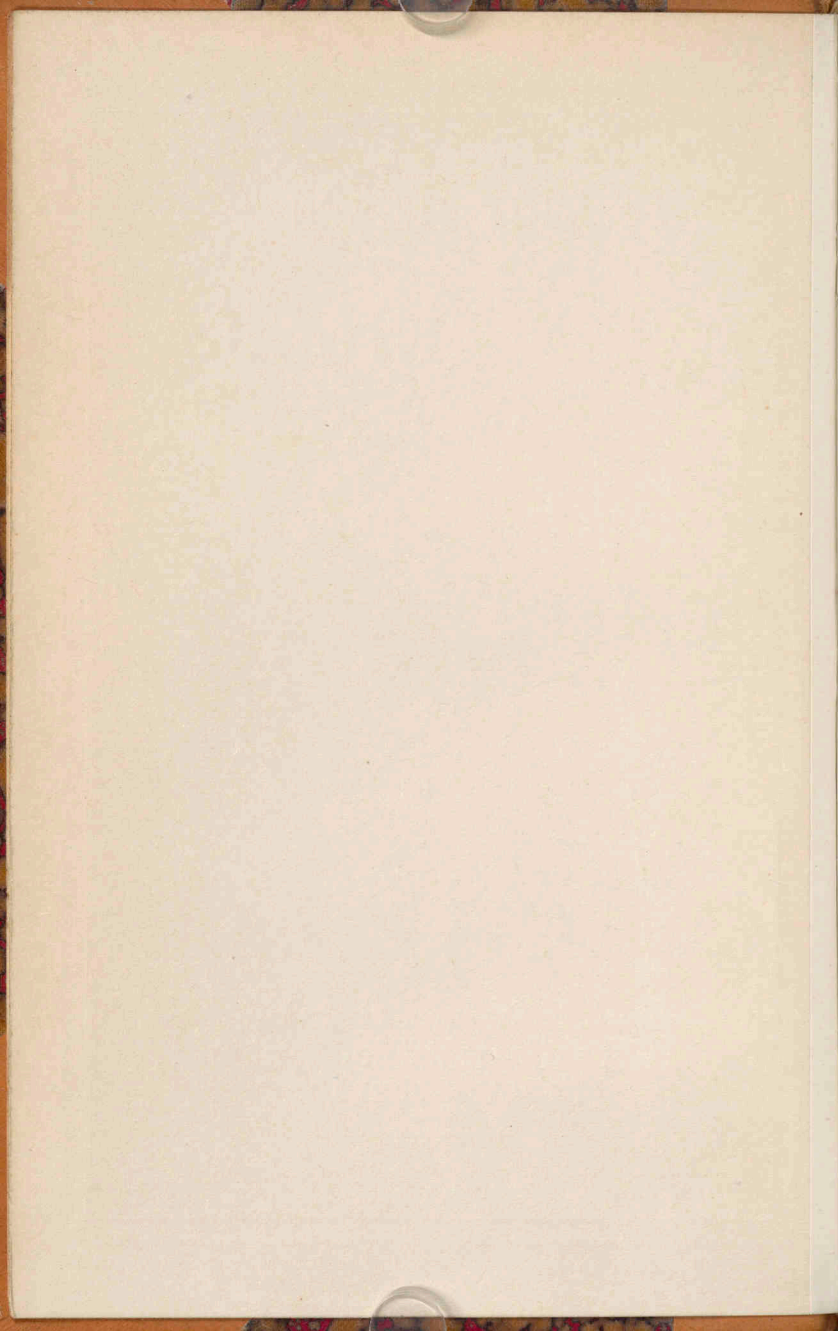
1907. h. 2906.

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

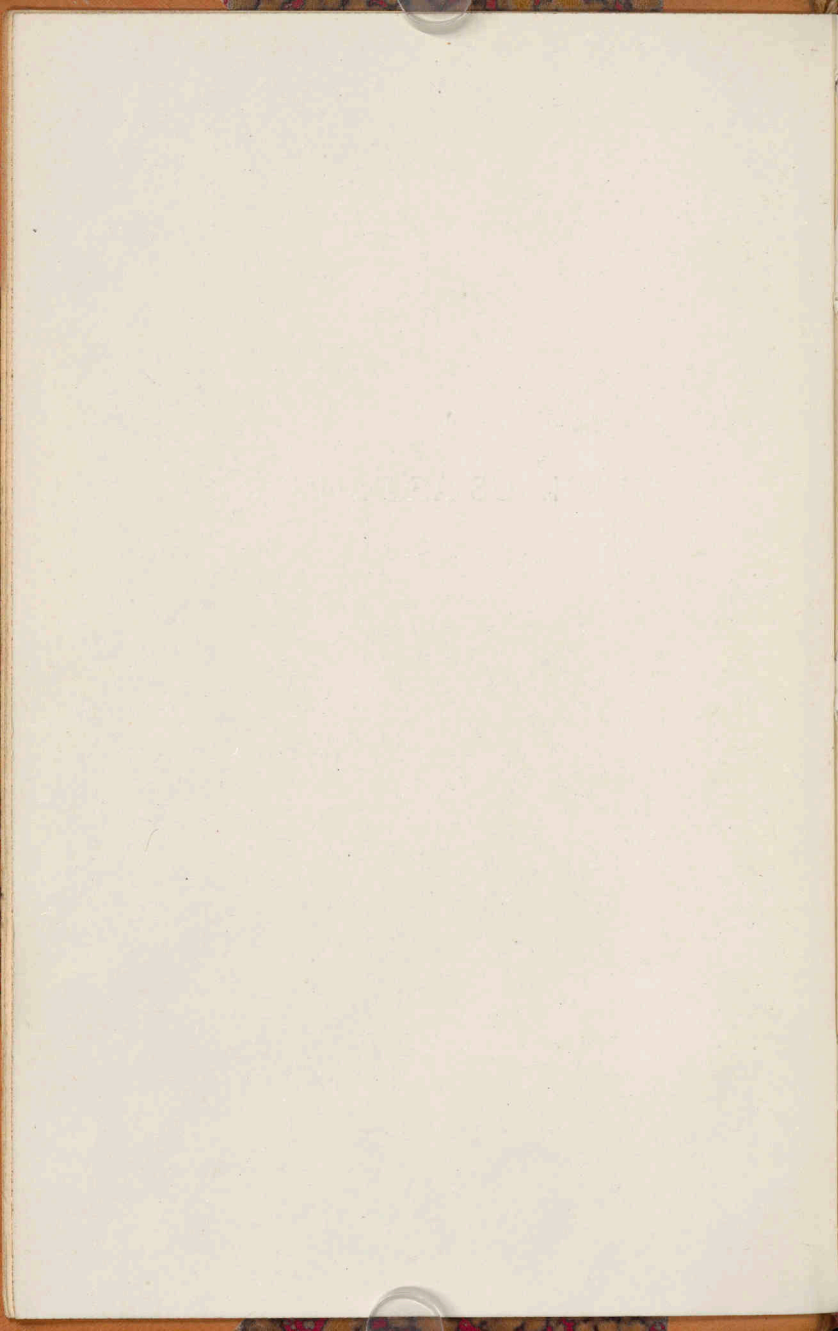

MDCCCXVII

PRINS NILAUS AF DANMARK

THIT JENSEN

PRINS NILAUS
AF DANMARK

SAGNFORTÆLLING

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI

1907

DER GAAR SAGN . . . .

„Fra Sjørring Volde til Vesterhav,
lader Paris kaste den Lønnegrav . . .“

Saaledes lyder Folkesangen. Og den opløser sig i en uklar Drøm, der svæver over de endnu bugnende Volde, kranset af Træers skælvende Værn.

Som en mægtig Favn, som stærke Arme, slutter Sjørring Volde fast omkring den bløde, kuplede Banke, hvor en Gang Kongsgaarden stod. Og mod Vest, i det Hjørne, hvor Voldene nu sænker sig, dér i den bløde, grønnende Voldgravs Bund, den der sivende fugtig giver sig under ens Fod — dér føles det, naar mange træder til, hvordan Jorden duver — synker —

Derunder ligger Løngangen.

Løngangen, der da gik ned under Voldgraven, under Voldene og Sølvoplernes Krans, ud til Sjørringsøens blanke Vej til Havet.

Løngangen, der skabtes ved to's ukuelige Kærlighed, og som gav Danmarks Herre, den skønne, stolte Kong Knud endnu en stakket Frist, før hans halsende Fjender naaede ham. Den Løngang, som ydermere var Vidne til Nilaus's, Prins af Danmarks største Sejr — Sejren over det onde!

Voldgravens Vande er borte, og Sjørringsøens blanke Vej til Havet er Marker og Agre, og Sølvpoplernes Efterkommere er strøet over Thy.

Der gnistrer Dugdraaber over sparsomt Græs, og Vinden nusler kølig fra Havet —

Sjørring Kongsgaards Saga er ude — forlængst — Vendelboernes Ildpile lagde den i Aske, og Løngangen sank sammen.

Der gaar Sagn . . . .

NILAUUS, Prins af Danmark, Søn af den fromme Kong Svend, havde hjemført Prinsesse Lucilia af Engelland, paa Spindesiden Ætling af Kong Knud og Dronning Emma. Han bragte sin unge Frue til Sjørring Borgen, et lidet Holmslot i Thy —

*

*

*

Og der havde Nilaus troet, at en fin og underfuld Lykke skulde times ham, fin og underfuld som hans Viv selv var, en lukket Blomst med skære Blade, foldede fromt over hinanden.

Men hvad der gemte sig bag de fromt tillukkede Lader, vidste Prins Nilaus ikke synderlig mere om, end om Farven i hendes Øjne; Dag og Nat laa de stumme i deres Huler, dækt af blege Laage med lange, ydmyge Vipper —

og der tyktes de ham som kostelige Stene, hvilende i rosenrøde Konkylie-

munde, dulgt under skære Blomsterblade —

eller som smaa uskyldige Kongebørn slumrende i Silkesenge under hvide Lin —

eller som dunkle gaadefulde Indgange til Trylleverdener, skjult bag hvide, tynde Væggetjald.

Og kom han hende nær, grebes han og rørtes over den ydmyge Modstand i hvert et Lem, de spæde Skuldres tavse Ro, Nakken der tugtig sank, de smalle ædelige Hænder, der — naar han talte hende til — skælvende lagde sig i Kors over den fine Jomfrubarm og ligned to frygtsomme Duer, hvor den ene, sitrende af Angst, beskytter den anden.

Aldrig havde hun endnu løftet sine Øjne imod ham, aldrig mælet et Ord udover det strengt nødige, aldrig ladet et nok saa lille Smil vække den dvalebundne Mund til Livets Glæde.

Og aldrig undet den svageste Rødme Plads paa sin hvide Kind, naar han hilste hende; han vidste ikke, om han var hende til Maade eller ej.

Hun var saa slank som et svajende Siv — og altid klædte hun sig i lange,

snevre Klædebon, lyse og pragtfulde glimrende, i blød, tynd, perlebaldyret Silke, vævet med spindelfine Guldtraade, og faldende fra hendes Midie som lange, bløde sammenfoldende Vinger. Og bløde Fløjelstrøjer svøbte sig om hendes Liv, som den fine, dungraa Mos svøber sig om den perlehvide Sten, eller som Bølgerne slutter sig om Nøkkerosens unge, skøre Stængel —

Alt et halvt Aar havde hun været hans Viv, og endnu tyktes hun ham i sin stille Fromhed som en Vanddraabe saa skær, at den maatte briste, om stærke Hænder tog om den! Saa kysk, saa rosenduftfin, at hun vilde visne under et Elskovskys som en Blomst for en svidende Brand.

Hun tyktes ham just som den skærgyldne, morgentidlige Sommerluft, han netop aanded' ind. Den svøbte sig om ham saa lind og saa mild, som var det selve den nyvaagne Fruesols første varme Aandepust, der strøg over Jorden og strejfede hans Kind, bævede over Dugdraabernes Glimmerregn i Voldgræsset, aandede let over Sølvpoplernes Kroner — de, der en Sølvring lig, spejlede sig i

Graven omkring Kongsgaarden — strejfedede videre med sin solvarme Gyldenaande hen over Sjørring Sø, der som en mægtig Guldbro forbandt Voldgravene med Havet fjernt derude.

Som Sol-Aande var hun.

Glimrende — skøn — ugribelig.

En Øjnenes Lyst!

Men — Prins Nilaus løftede de spidse magre Skuldre og lod dem med et saare mismodigt Suk falde igen — lidt mindre Sol-Aande-Legeme og lidt mere livsfro og dansk fripostig vilde kanske være fornøjeligere her paa det ensomme Holmslot i Skellet mellem Hav og Hede.

Hun skrinlagde Lydene. Det var det hun gjorde.

Lydene som fremkommer, hvor Livet aander stærkt — som Glam af halsende Hunde, Prusten af fyrige Dyr, Sange som skraales fra kraftige Struber, Gulvplanker der knager under stærke Legemers Dans.

Alle de Livs-Aandens Lyde fra Fruerstue til Borgeled bursatte hun som jublende Fugle og dækkede dem til med Tjald.

Ikke fordi hun nogentid hørtes paa-

byde Stilhed, skælde eller bede. Ingenlunde. Men Tæpper og Tjald voksede frem paa Borgen som Mos i Skoven, paa Gulve og Vægge, foran Døre og Senge, alle Hængsler gled nysmurte, lydløse som Spøgelse i Natten — og Borgen blev tyst som en Celle.

Og det var, som om Stilheden befrugtede sig selv og avlede Stilhed — ikke Gravens dumpe tunge Tavshed, der er som Mandsro, men den Stilhed, der strømmer fra bløde hvide Fugledun, fra Solnedgangens gyldne Smil i den tystnende Aften.

Den Stilhed, der faar Menneskene til at synes, at de ikke aander i Luft, men i en klar Tomhed, der kvæler, som Duft beruser.

Over hele Borgen kendtes den lønlige Strøm fra en sovende Kvinde, Stilhedens tvingende Aande.

*

*

*

Nilaus spejdede med ét frem fra Volden, hvor han stod, bortover Sølvpoplernes blege, matlysende Løv, frem over Heden. Dybe gulsandede Vejspor løb

som lyse Hugorme gennem Lyngens mørke, sommerbrune Buske, mange, Side om Side, krogede og sorgløse. Langt ude, som kommende fra Smaastaden Thysted, red en Flok Folk henimod Borgen, til Sjørring — Gæster eller Fjender?

Alt som de kom nærmere saa han, at to red forrest, og bag dem et Følge, som det sømmede sig fornemme Riddere. Han skelnede først Rytterne i ét med deres Heste, saa saa han Vaabens og Smyk-
kers Glans, der gennemskar Glimt i Glimt den klare, blegblaa Morgenhimmel. — Nu skilte de sig ud fra Dyrene, han saa begge Ryttere med flagrende Kapper, og Hestene, der blanke og velpassede skiftede Benene under Løbet. Det fine Sand føg op hvirvlende tæt omkring Hestenes Hove — og faldt igen, drivende hen over Lyngens taalsomme Aasyn med de klare, gule Gyvel-Øjne.

Hestene havde vejret Borgen, og med ædle Dyrs rasende Ærgerrighed strakte de ud for hver især at være den første. En blommet Hingst satte op af Vejspo-
ret, og med dybtbøjet Hoved i løs Tøjle lagde den sig frem over Heden; i lange

lynsnare Spring, strakt som en Pil, huggede den Jorden bagud fra sig, aad Vejlængde efter Vejlængde, som Ild æder Hø.

Der de fremmede red ind gennem Borgeledet, kendte Nilaus sin Farbror Æsbjørn Jarl i den ene Rytter, den anden, en statelig Herre paa den blommede Hingst, kendte han ikke.

Dog snart vidste han, at det var hans ædle og fromme Broder, Kong Knuds nykaarede Bannerfører Paris Hjaltesøn, der høvisk hilsede ham som Borgherre og bragte ham Bud fra hans kongelige Broder.

*

*

*

Han var stor og fager, Paris Hjaltesøn, af vendisk Æt, med lynende Øjne som de vilde Falkes, med mørke Lokker, der tunge som Malm faldt ned over hans brede, stærke Skuldre. Stridsvant var han, og ikke saa helt ung. Han kom fra fremmed Tjeneste med stor Hæder og var alt bleven Kong Knuds betroede Mand fremfor nogen.

Det brændte i ham efter Togt og Hær-

værk, det funkledede over ham som et levende Stridsskruds Pragt, hans Legeme var smidigt og stærkt, var som et eneste kosteligt, øvet Vaaben.

I det ganske Land var der Gæring og Uro; de stridbare Vendelboer havde undsagt Kongen — og Paris Hjaltesøn løftede prøvende sine tunge Vaaben som en Jagtfalk sine Vinger. Og han ventede brændende paa Budet om Krigens Udbrud, parat til at flyve ud, bringende Død og Skændsel over Kongens Fjender.

Og alt imens gav han Borgen ny Aande.

Han løste de burstængte Fugle, og alle Lydene sang deres livsfriske Sammensang fra Fruerstue til Borgeled — til stor Gammen for Prins Nilaus, der blot ikke begreb det.

Hans Latter sønderbrød den hvide Fugleduns Stilhed, hans Vaabens Klange faldt dræbende paa de blege Krusemynter, hans levende Stridsskruds Flamme satte Luften i Uro og Glød.

Hans Liv og Kraft havde voldtaget den lønlige Kvinde-Aande.

Stadig ventede Nilaus at se Fru Luci-

lia i sin andægtige Lydløshed glide tystnende frem i Lydenes Kor. — Som hun var van. — Glimrende, lydfri, aandefin og ung. Som en Solaare stille glitrer frem i Stuen fra Gluggen, som Morildsstriben tyst over den blikstille Sø, som den lysende Vej over det dunkelgrønne Blad, hvor en Smaaorm gik, som et Stjerne-skud omsvøbt af Nattens dulme Fløjl.

Men hun kom ikke.

Hun havde forlængst vel mærket Luftens stærke, betagende Livs-Aande, og hun havde ængstelig som Sneglen gemt sig i Fruerstuens Skal. Hun gik ikke frem med Guldkar paa hviden Haand — helst et paa hver Haand — som det var Skik at byde Gæster velkommen og hædre dem ved at drikke dem til.

Hun var sky som Hinden.

Paris Hjaltet søn fløjtede om Kap med Havet derude. Naar de lange Guldblink langs Horisonten sitrede som graadige Knive, fløjtede han som Krigshornet — og han gik højt og ivrigt snakkende Borgen rundt med Nilaus.

Han var tilfreds med den.

Vel var den uanselig, men stærk som

en lavstammet Kæmpe. Bygget af godt Egetømmer laa den halvt svømmende inden for Sjørringsøens to udstrakte Arme, et sikkert Tilflugtsted for Kong Knud midt i det oprørske Thy.

Og Paris Hjaltesøn løftede prøvende sine tunge Vaaben som en Jagtfalk sine Vinger, parat til at flyve ud . . .

Men en Dag saa han Lucilia, Borgens unge Frue.

*

*

*

Hun stod fortabt i Drømme og saa ned over Sølvpoplernes hvide, skælvende Krans vidt ud over Søens blanke Vej til Havet.

Hun stod i Aftensolens Glans, som under et Islæt af Straaler, som under tusende gyldene Pile, der tæt som en Regn sank lysende fra Himmelbuen. Hun stod selv som et Bundt af tætnede Straaler, et kongelig fint Legeme, gennemskinnet af Sol.

Det store, bredt udslaaede, perlehvide Hovedlin stod ret ud fra hendes Hoved, og det spidse, guldbaldyrede Pandestykke bredte sig funklende bag om Nakken. Lette, spinkle Krøller faldt som Guldspiraler fra hendes Tindinger og var som gyldne kunstfærdige Forsiringer paa hver Side af den lavthvælvende Marmelpande.

Hendes Aasyn var blødt rundet og blegt som Nøkkerosens Blade, og kun den smalle Næse og Brynenes spinkle men veltrukne Streger forraadte i Barnebarns-Barnet Kong Knud den Mægtiges Vilje. Læberne laa let og stille mod hinanden som Børn, der sover fredelig Side om Side.

Dybt udringet som hun var, fik Solen Lov at skinne varmt paa de spæde, nøgne Skuldre. Af Livstykket var kun synlig de hvide Silketærner under Guldsnorene, der Kryds i Kryds sammenholdt den røde Fløjelstrøje med Pyntærmer af perlestykkent Flor. I rige Folder sank en lang, smækker Kjortel af blød, bøgegrøn Silke sammen om hendes vidietynde Legeme — næsten som var lange, smidige Slinger skudt op omkring hende, næret og farvet af Voldens frodige Græs. — Og deres Hoveder var om hendes Midie samlet under det kostelige Bælte af knudret Guld og cicelerede Ringler, en Arv fra Dronning Emma af Normandiet.

De lange, bløde Snabelsko svøbte sig om de smaa Barnefødder og sank i det bløde Græs, mens hun stille saa ud, langt bort over Søens blanke Vej, over Havet til det Land, hun som Barn kaldte sit.

Saa yndefuld stod hun der, saa fin og tyst og bleg, med sin fornemme Byrds Præg over sine Barnetræk, med Sorgers Sjæl om den smallæbede, skønne Mund.

Paris Hjaltesøn hilste dybt høvisk paa Borgens Frue, der han red forbi. Og han glemte Sømmelighed saa vidt, at han vendte sig i Sadlen og saa sig tilbage — vaagnende — undrende.

*

*

*

Og uden Hensyn til Vedtægt nærmede han sig den unge Frue, hvor han saa hende, kredsede om hende, ihærdig, skarp-synet og sikker som Falken om sit Bytte. — Og da hørte Prins Nilaus, at hans Viv kunde skemte, vel med Uvanthedens Blygsel, men dog med sin Byrds ord-snare Kløgt. — Og han saa, at den kyske Mund, den ikke engang Tanken om et Kys havde strejffet, kunde aabne sig og smile — et Smil saa fint som Glimtet over den kostelige Sten, der var indfattet midt i Paris Hjaltesøns gyldene Skjold.

Der kom tunge Dage for Prins Nilaus.

Og hans Farbror Æsbjørn Jarl gjorde dem ikke lettere. Det var ham, der for-

talte Nilaus om Glansen i hans Vivs Øjne, der hun mødte Paris Hjaltesøn paa Vindebroen, ham, der hviskede om den blussende Farve paa den unge Frues Kind, ham, der førte Nilaus ned under Sølvpoplernes blege Løv for at belure Paris Hjaltesøn, der dansede Bejlerdans i det grønne Græs. Der gik han, den unge Bannerfører, saa ubekymret, saa straalende skøn og saa glad, han tog frygtløs om Lucilias hvide Haand og lærte hende Trin og Sange, lo hende lystelig til, dadlede og hjalp. — Han følte intet af Nilaus blyssomme Rørelse ved Synet af hendes vaarfine Jomfru-Gestalt, — ikke nogen sky Frastands-Nyden. — Han drak hendes unge Dejlighed ind med hver dristig Sans, dansede sang og lo.

Og rundt om stod Sølvpoplerne med viftende hvidforede Blade, sluttende Kred om dem som Møer og Svende i sølvbaldyrede Klædninger. Solen stod lavt og lysende paa den dunkelblaa Himmel, som en Olieskaals Flamme mod et mørktfarvet Tjald.

En stor luftig Hal hvor de to dansede ene, sorgløse og ivrige, dansede Bejler-

dansen til Visen om Gudesønnen Frejr og Gerde Gymerdatter.

„Ung Frejr han skued sig viden om“ . . .

sang Paris Hjaltesøn.

Og Lucilia greb ved Knæet om den grønne, fodsidesilke og skred frem — yndefuldt legede de lange, bøjelige Snabelsko over Græsset, og ved hvert Skridt nejede hun sig blødt mod Jorden, som Sølvpoplerne for Vinden. Og foroverbøjet, med Haanden hævet, sang hun:

„alt ved Midsommertide“ . . .

Paris Hjaltesøn dansede imod hende med Trin som sin blommede Hingst. Og som Brande i en stormsort Nat sprang Glimtene i hans vilde sorte Falkeøjne; over Panden rejste sig den guldblændende Hjælm som et knejsende Smykke.

„den fagreste Mø ham for Øje kom“ . . .

Han greb om hendes udspilede Fingre, dem hun som en Urtekost af hvide Blomster strakte ret op i den gyldenblege Luft, han samlede dem i et haandfast Greb, og — hævende dem højt i sin Haand — lod han hende i smaa lette Trin danse

omkring sig, mens de begge sang Omkvædet:

I Barrelunden er saligt at hvile!

Inde mellem Poplerne susede det, som sang alle de sølvforede Blade lønligt med. — Og Paris Hjaltesøn slog sin Arm om hendes Liv, hans Haand holdt om hendes, mens han, selv ridderligt dansende, lærte hende Trin efter Trin. Og alt mens hans Blik med kendelig dristig Hyldest fulgte hendes Fødders jomfruelige Form bag Skoenes Silkegemme.

Nilaus saa for sig det vævede Tjald derhjemme i Hallen, det der gengav, saa godt det formaaede, netop Sagnet om Gudesønnens Møde med hans unge Brud i den hellige Lund. Hvid og prud staar den herlige Mø i den lyse Skov — Nilaus lukkede sine Øjne ved Tanken — og de to under Poplerne legede videre syngende ud i den skære Solnedgangs-luft.

„Han sank som i Dvale, han taledе ej til hannem gik Skirner, „hvad skader dig?“

Den Mø, som blandt alle jeg ene attraar som Solguld hun smykker min Uvens Gaard.“

Da fløj gennem Luften ung Skirner med Il,
hans Sværd hedte Drab, hans Hest hedte Pil.

Og Jorden skjælv, og Stjerner faldt ned,
ung Skirner sig ind foran Gerde red.

Saa fager hun var som Solmøen selv,
og Haaret det skinned som Stjernehvælv.

Og Væksten var rank som et kongeligt Sejl,
og Øjnenes Glans var som Bølgespejl

I Blikket laa Mildhed og voveligt Mod,
og Ordene klang som en Sølvflod.

I Paris Hjaltesøns Adfærd og i hans
Blik laa en besnærende Hyldest, han
rakte Hænderne ud, som bød han hende
noget, kosteligt og skønt, og han sang —
smigrende — høvisk:

Jeg byder dig herved syv Æbler af Guld,
bønhører du ham, som er elskovsfuld.

Og Fru Lucilia sang — med stolt hæ-
vet Pande og ædelig Harm, mens Kjort-
lens lange Silkeflige slikkede over Græs-
set, og Snabelskoene fornærmede dulgte
sig.

I Gymers Gaarde er fuldt op af Guld
og aldrig saa vorder jeg nogen huld.

Han kastede Hovedet med den skinnende Hjælm tilbage, hans Øjne slog hende — vrede — mandigt saarede. Og hans stærkrøde Mund kneb sig til under Overskæggets mørke, tvedelte Dække — saa sang han truende, harmt:

„Jeg tæmmer dig Mø, alt efter min Hu
forkynder dig Jammer og Graad og Gru.

Henvisne du skal som Tidselen fæl
berøvet alt godt og fare til Hel.

En Tryllevaand svang jeg henover min Mund
til Uven blev Frejr dig i samme Stund.

Jeg svang den Tryllevaand rundt om min Lænd,
til Hrimthursens Hal skal du slæbe dig hen.

Jeg svang den om Panden, saa lev nu med Skam,
bliv vidløs og vild, til du bønhører ham.

Han blev staaende trodsig, stor og lys
med de mørknende Popler bag sig, for-
dringsfuldt ventende paa det ydmyge Svar,
som kom.

Fru Lucilia korsede Armene over Bry-
stet. Hvilende og lange laa Hænderne
mod Trøjens røde Fløjl, som slanke, hvide
Mynder strakt i den røde Lyng — og

undseligt rødmende sang hun, idet hun
gik frem:

Den niende Nat i Gudernes Lund
ung Frejr tør minde den Jomfrumund.

Igen dansede Paris Hjaltesøn imod
hende med Trin som sin blommede
Hingst. Og som Brande i en stormsort
Nat sprang Glimtene i hans vilde sorte
Falkeøjne.

Han lo —

og hans Tænder, der var blanke og
stærke, som hugne af Marmor, lyste daa-
rende, hvidt smilende frem mellem Læ-
bernes Rødme — som Rader af Snebær
midt i blodrøde Rosers Krans.

Og han sang!

Sang sejersberuset!

Sang med den bedste Samvittighed af
Verden, saa det hørtes viden om:

Min Elskov er stærk, min Længsel er stor,
en Maaned i hver af de Nætter bor.

Saa lang er én Nat, længere tvende
ved Midsommertid
hvordan udholde at vente i trende
I Barrelunden er saligt at dvæle.

Nilaus opdagede, at han sad paa en Tue, skjult mellem Poplerne og legede med en liden, tyndstænglet Klokkeblomst. Æsbjørn stod bag ham og spejdede ondt.

„Dræb dem,“ hviskede det fra Æsbjørns Mund, som Stank, der bølgede nedover hans Skulder — Æsbjørn havde altid ildelugtende Aande. Og hans Mund var saa fuld af raadne Tænder, som en Valplads af Ravne.

„Dræb dem! Jeg skal tale din Sag, om Kong Knud kræver dig til Regnskab for sin Bannerfører.“

„Tys,“ hviskede Nilaus — Solens stærke Rødme laa henover Jorden, over den mørke Hede, der gik tidlig til Rø som en gammel Kvinde, over Voldgravene, over Søen og Havet.

De to kom gaaende frem mellem Poplerne. Hvor Lucilia blussede!

For første Gang saa han hende med Ungdoms Væsen. Hun var ligesom traadt ud af en Skal, en kold, særtformet Rustning, for en Stund at vise sine atten Aars sande Form — og hun syntes ham saa elskelig som aldrig før — ikke saa

rosenduffin, ikke saa sælsom sol-aandagtig

men nærmere den Kvinde, han turde røre — og som han længtes imod.

De gik forbi. Paris Hjaltesson viste udover Søen og Havet — glitrende derude som en matgylden Kæmpebrynje, hvis ene Haand laa slængt indover Landet som Sjørringsøen, og hvis Lillefinger krummede sig om Borgen som Voldgrave . . .

Da kremtede Æsbjørn, og han rejste sig og saa ud som en Uskyldighed fra Helvede — han ventede Opgør og Drab og kongelig Unaade . . .

„Skade, I kom saa silde,“ raabte Paris Hjaltesson lystigt. „I skulde set, Nilaus, hvor jeres skønne Frue har lært at træde Dansen vakkert!„

Saa fulgte han hende henimod Borgen — med vanlig Ridderlighed, høvisk, næsten fremsynet i, hvad hun kunde ønske. Gik de sammen, da vidste han straks at lade hende gaa der, hvor der var lettest at træde; kom hendes Hest, da var hans Knæ hende rede i samme Stund — eller hans Haand — hun kunde betræde den,

uden at en eneste Muskel sitrede i hans Arm.

„Ikke mange Ægtemænd er som du“, spottede Æsbjørn Jarl. Og Nilaus sænkede forvirret sit Blik — bittert angrede det ham, at han i Gensynsglæden havde betroet Farbroderen sin Ægtestands ikke ganske sædvanlige Vilkaar. Og han saa stift ned i de visne Blade, at den listige Jarl ikke i hans Blik skulde læse sig til — og siden forhaane — at han aldrig havde kendt en Kvinde.

Æsbjørn Jarl forsvandt i Skoven som en skuffet Maartæve.

Og Nilaus sad stadig og gned med Fingrene op og ned ad den stumme, tungsindige Klokke — uden at have Næne til at plukke den. Dens Stængel var haaret som en Mandsarm og bar trofast den fine Kvindeblomst.

Det sammenfoldede Silkehylster faldt ind om den hvide, tynde Stængel — mindende ham om den sælsomme bløde Maade, Lucilias Kjortler slankede sig ind til hende, faldt ned om hendes Legeme i lange Bølger, der endte udover Gulvet i slæbende Flige.

Som saadanne sammenfoldede Silkeblade kunde falde om saadan en tynd, hvid Stængel! —

Som Silke omkring et hvidt Kvindelegeme.

Netop som Silke omkring et hvidt, hvidt Kvindelegeme —

Med hvide Arme, Bryst og Skuldre, hvide, fine Ben — han saa det stige frem fra en pludselig indre Dunkelhed —

Og han plukkede Blomsten.

Han drog den tættere ind til sig og plukkede langsomt en Flig af det blaa Hylster — det faldt som et Klædningsstykke til Jorden — En Flig til — Den tynde, hvide Stængel kom til Syne i hele sin Længde, stod i Resten af det blaa som en nøgen Kvinde i en dunkelblaa Alkove.

Hans Hjerte tog til at slaa — sælsom løbsk — med hurtige, tikkende Slag, der hørtes som Sus for hans Øre — og han hørte sin Aande hurtig og tyst gennem Næsen, og en sær stille Svimmelhed betog ham —

Lucilia.

Han tog ikke til Blomsten mere, han

sad urørlig og levede med det tyste, hvide Legeme, såa det løfte Armene — alting i ham blev saa tavst — saa det komme — følte . . . . .

Skulde han dræbe dem — pludselig — uforvarende — som Æsbjørn Jarl havde raadet?

Nej. Det evnede han ikke.

Ydermere der altid kom Ulykker ud af at følge Æsbjørns Raad — saa vist som der kom ilde Lugt til at hefte ved ens Haand, om man stak den ned i en Affaldsdyng.

Men Paris Hjaltetøn dansede Bejlerdans med hans Frue i Gaard og Hal og hvorsomhelst, gik frem med den aabneste Selvfølgelighed.

Dræbe dem? Nej. Det evnede han ikke. Ikke endnu.

Hjerteklemt og skulende drev han Borgen rundt, søgende efter sikre Vidnesbyrd mod sin Frue, og flygtende naar Lejlighed gaves, at han kunde fange Vished.

Og det gik op for ham, hvor barnlig han havde ventet, hvor han kunde have taget — og hvor sælsom hans tyste Frue stod hans inderste Hjerterod nær, hvor hendes fine Fingre dybt i hans Sind legede Strengelig over hans Følelsers dirrende Streng.

Derfor havde han langmodig ventet, til hun vilde slaa sine Øjne op imod ham, derfor havde han handlet som Daaren.

Ak, hvor han var sig selv lig i det.

Ogsaa deri, at han ikke mægtede at gribe ham, som i den skønneste, vidløse Jubel krænked hans Ære ret for hans Øjne — viste den unge Frue sin dristige, elskovsglade Hyldest, ret som var hun hans trolovede Brud.

„Dristigere og altid dristigere,“ hvislede Æsbjørn og strakte sine krøblingegule Arme frem over Hallens Bord, der de begge sad i den tystnende Augustaften.

„Dristigere, for hver en Guds skabte Dag dristigere — thi Nilaus Svendssøn tør intet uden at bede, det ved han — bede om godt Vejr og milde Vinde og Blomster i Enge“ . . . .

„Æ—æ—æ—æ“ knækkede det dybt fra hans Strube. Nilaus vidste, det galdt for Latter.

Altid den samme Haan! Fordi han stundom kunde falde hen i frydefuld Tavshed ved en Rosenblommes duftende Aande eller ved Duggens Sølvorsglans over Poppelbladenes hviddunede Rygge — Eller granske tilbage, ihukommende de lange Samtaler mellem Bisp Vilhelm og hans fromme Fader, Kong Svend.

Nilaus Svendsdatter kaldte de ham. Alt fra Barnsben, da han var skranten og liljehvid, havde Haansordet fulgt ham — det var knækket ud af netop den samme Strube, som retoverfor ham aanded Stank og Gift.

Og det tyktes ham, at han maatte afbøde Haansordet med strengt og stridbart Sind. Han slog Nakken tilbage, krondyrsagtig, og skød brøsig Underlæben op, saadan som Kong Knud havde for Skik, naar hans Vrede samlede sig som Uvejret indenfor en Tordensky.

„Svig, Svig,“ ivrede Æsbjørn med Koldfeberskælven i alle sine Lemmer som en Tavlespiller, der med dulgt Utaalmodighed venter paa, om hans Modspiller gaar i Snaren eller ej.

„Det skal du vide, Nilaus, at hver Dag trækker Paris Hjaltetøn i Løn sine Folk sammen om Borgen her, og en skønne Dag stormer hans lejede Svende Voldbroen, hans Folk styrter ind, du faar Banesaar, Borgen gaar op i Flamme, og paa sin Hest løfter Paris Bannerfører *din* Viv som Verdens fagreste Bannermærke for raske Svende.“

Nilaus stampede med Hælen i Gulvets Egeplanker.

„Du vil sande mine Ord, Broder, naar du døende krymper dig i dit Blod . . . .“

„Da er det visseligen en liden Stund for silde,“ gensvared Nilaus og fornam

med Velbehag sin Røsts dybe Skummelhed, en ildevarslende Helterøst —

„For silde ja. Og sig mig“ — Æsbjørn rakte sin Fuglehals frem over Bordet — „sig mig du, hvi rider Paris Hjaltesøn ud i Timer, og ingen ved, hvor han færdes? Selv mæler han lidet; kun at han agter at høre nyt om Kong Knud, men naar han vender tilbage, da ved han intet.

Han har haft Ærinde andet Steds, du.“

Nilaus geraadede i Raseri. Han rankede sig, hans Vrede smagte saa vel, han slyngede Blikke som Lyn omkring sig og nikkede, saa hans spidse Skuldre skjald.

Han vilde dræbe Paris Hjaltesøn til Trods for, at han var hans Gæst, og om han saa ti Gange var hans kongelige Broders betroede Mand — hvad ragede Kong Knuds betroede Mænd ham — skulde han lade sig ulejlige i sin egen Gaard, for at Kong Knud kunde eje de dugeligste og mest krigsgalne Mænd tro imod sig — ret som om han skulde lade sine Stalde skamslaa, for at Knud kunde opføde halv-vilde Heste — æh — noh —

Hans Næve faldt i Bordet.

Overfor ham æggede det giftige Smil,

det rørte op i ham som en Spydsod i et Baal — Gnisterne fyger og alt hvad som brændbart er, kommer i Glød.

Han vilde styrte Fru Lucilia ud fra den øverste Taarnplads, saa hun knustes mod Vandets stille Spejl, og hendes Sol-Aande-Legeme flød i Frynser og Flager ud over Sjørring Søens Vande, slugtes tilsidst af Havets store aabne Gab med de blinkende Bølgetænder!

Det vilde han!

„Ret saa,“ snorkede Æsbjørn og skutrede sig som Mestermændens Hund, naar den logrende af Lyst, bugtende sig af Velvære, slæber Rebet til Galgebakken.

„Du vorder en Mand Nilaus, visselig du vorder en Mand.“ Han rakte over og klapped Brodersønnen paa Armen — med det mimrende, liglystne Smil der minded om gule, bravlende Maddiker i en halvraadden Kragekrop.

„Men tag hende først, Nilaus, tag hende først og saa — hvi!“ — han sparkede ud og lo æ, æ, æ, æ.

Og Nilaus saa som en silkegrøn Sky faldende fra Taarnpladsen, to myndeslanke, ædelige Hænder, der skælvende greb om

Himlens Blaa, udspilede Fingre, der som en Urtekost af tynde, hvide Blomster sank i Voldgravens kolde Dyb — — — Og han saa derude i Mulmet et kæpende Legeme, slankt og skært som Klokkeblomstens Inderste. Han saa to snehvide Arme, afværgende, i Rædsel og Dødsgru, strække sig ud mod Havet, der kom imod, sortegraat skummende, — som en Hær af graadige Ulve med fraadende Munde.

Højt gabte de af Lyst — huggede deres Tænder skaanselløst i den hvide Barm — væltede om hende — fraadsede — rev —

og tilbage blev kun et gyldent Væv af avrevne Haar, vuggende herreløst over Bølgernes Rygge.

En ny og frydefuld Tanke havde grebet Æsbjørn, det lyste i hans Blik saa grønt som Aadselslim, og spidse, urolige som Snoge-Yngel, gravede hans Fingre ind i Nilaus Kød.

„Lad ham se derpaa — lad Paris Hjaltesøn se derpaa“ . . . .

Nilaus stirred ud, hans Skuldre løfted sig i Lede og sank igen trætte —

— og sagtelig sank hans Hoved ned mod Brystet, hans Hænder faldt slappe i hans Skød. Kraftesløs, som den en snigende, usynlig Sot har udmarvet, sad han tungt aandende hen.

Og i Gulvet — eller i sig selv — saa han stige op et Par falmede, fromme Øjne, fulde af Dødskampens Smerte og Nød og dog bløde af Kærlighed og Tro.

Det var den til Døden syge Kong Svend paa Søderup Kongsgaard. Indtil Tavsheden selv lukked hans Læber og Øjne, saa han

sin milde Forsoningstro ind i sine Børns Øjne, tale mægted han ikke, han blot så — bønligt — mindende. — Og ind i hans bristende Øjne gav hans Børn ham, store og smaa, Løftet om kristelig Vandel i Liv og Færd.

„Gøre dem godt, som Eder hade, og beder for dem, som gøre Eder Skade“ . . . .

Og Nilaus rejste sig. „Det er Tid til Aftenbøn.“

Isssss — fløjtede det ud mellem Æs-bjørns sorte Tænder som fra en Snog, nogen har traadt over Ryggen, just som den laved sig til at rulle ud i den velsignede Sol.

„Jo, du vorder visselig Konge i Danmark, du! Mindes du Hels Spaadom? Af Kong Svends Sønner skal 5 arve hans Trone — mener du, det vorder dig? Nogentid?

I Bent hin unge er mere Kongsemne end i dig — i Støvet, som falder fra hans Sko, er mere Manddom end i din hele Krop!“

Og førend Udgangsdørens Forhæng helt faldt i efter ham, stak han frem den runde røde Næse, der lig en liden Byld hang

ham under de rødbetændte Øjne — som var al deres Edder og Forgift i Aarenes Løb rundet ned og groet i Hob.

Nilaus Svends — — — *datter!* peb han og var væk.

Smerteramt stod Nilaus, tynget af noget, han ikke ret sansed hvad var, kun at det var tungt at bære.

Oluf skulde blive Konge, Erik, Bent hin unge — kun ikke han!

Kanske han heller aldrig blev sin egen Vivs Husbond.

Han saa sky spørgende op mod det vældige Tjald, der dækkede hele Hallens ene Ende, det viden om berømte Tjald, der var Kongearv og ejed Spaadomsevne. En for sin Dugelighed lovprist Væverske vov det i fordums Tid, efter at have pralet med at kunne det samme som Odin selv — hun skulde i sit Væv galdre Hel frem fra sin Søvn i Gravhøjen, fæstne hende i Vævet, tvungen til at spaa den som spørger.

Og den Frygteliges første Spaadom, efter at hun var kaldt frem, blev til Væversken selv, der hun var med Barn:

Min du vorde,
 før Aaret helder,
 i Helhjelm sukke
 med ufødt Søn.

Mange var de Spaadomme, som tilsagdes det frygtelige Væv, Nilaus's Moder havde paa sit Dødsleje skriftet, at hun havde adspurgt og faaet det Svar om Kong Svends Børn, at 5 skulde vorde Konger —

Var han en af de fem?

Hvem der turde spørge! — mangfoldige Gange havde han forsøgt, men saa rædselsfuldt var det Hoved, der i uforgængelige Farver og kosteligt gjort bares frem af en uudgrundelig Nat, at han aldrig mægted at spørge.

Han ventede — stredes — og led.

For han elsked, elsked nu, saa det sved ham som Brynde. Thi nu var hans Viv ikke noget sælsomt rosenduft-lig, der veg for Hænders Greb som Pustet af milde Vinde. Hans Viv var en ung Kvinde, der med sagte, sød Røst sang Elskovssange ud i Skumringen og leged paa Harpe foran Ilden i Hallen. Det røde Flammeskær kunde sno sig om hendes blottede Hals som lange, brændende Kærtegn —

og da kom det — den begærlige Fordring til netop den Livsfryd, han havde drømt, da han førte hende hjem.

Men aldrig saa hun paa ham. Aldrig paa nogen. Kun dulgt under de elfenbensblege Laage følte han det, som søgte hendes Blik Paris Hjaltesøn, søgte ham i Længsel og med kvidefuldt Savn, i tung forsagende Sorg — Og efterpaa med ung, livsalig, altforglemmende Lyst.

Da var det, han trængte at gøre Paris Hjaltesøn Fortræd — svidende ondt — se ham lide og dø — og eje sin Frue, hvadenten hun lystede eller ej.

Men han voved det ikke.

Saa vidt var det kommet, han voved det ikke.

Hvor før den slumrende Jomfru-Helligdom havde holdt ham tilbage ved sin skøre, tyste Aande, der var kommen en ligesom haandfastere Mur.

Paris Hjaltesøns Vilje.

Han kendte det i sig, at det var Livet, han satte paa Spil, om han voved det.

Paris Hjaltesøn skulde dø først.

Derude hylte den lystige Auguststorm, vaad og kold fra det nære Vesterhav,

herinde var stille, Lunheden aandede endnu fra det døende Langbaal, og sælsomt levende tyktes her under alle de hedenske Øjne fra Væg til Væg, Tjald efter Tjald med hver sit Sagn.

Der var Thor fiskende Midgaardsormen. Det lange Bræt, der løb rundt i Hallen og bar alle de vævede Tjæld, viste i rige Udskæringer Ormens bugtede Krop. — Og der var Fenrisulven! Vævet med hvide, hvasse Tænder, med de svulmende Kræfter, der lægger sig mægtigt i den paatvungne Silke-sele, med højt rejst Hoved, der trodser sine Baand . . . . Et sælsomt Skue vilde det være, om alle disse hedenske Væsner traadte levende ud af Rammen og opførte en glubsk Gudedans! Det var ikke, fordi Nilaus ønskede, eller i sig kendte den mindste Længsel efter at se det, nej helst ikke, men nu var han en Gang kommen til at tænke derpaa — og for hver Stund han var alene her, tyktes det ham mere og mere levende.

Havde han saasandt Paris Hjaltesøn bunden saa forsvarligt som den —

Aa nej, Sanden var, at han var selv

bunden, — bunden af Baand som netop Fenrisulvens, usynlige men sejge

Og den sælsomste Anen slog ind om ham som Sus af sorte Ravne

Han følte som om Hallens Vægge med alle de hedenske Øjne og med Krist deroppe i Lucilias eget Tjald, tog til at glide, nærmere gled de, som spændte de ham langsomt inde.

Han følte sig som en svagelig Fugl i et Net, der tog til at tætnes — fjernt endnu, men det tætnede — med ham i sin Midte.

Han følte sig liggende i Jordens sorte Skød, og Elende grov sig, som Ligorme, ind om ham fra alle Jordens Sider.

*

*

*

Prins Nilaus gik om Dagene og bad tavse Bønner til sin Husfrue. Vilde hun vende sin Hu til ham, saa var alt godt.

Han bad om, at det ikke maatte være Sandhed, hun var ham ikke utro, hun vilde en Dag slaa sine Øjne op mod ham, og de vilde aabne ham Vej til Himmeriges Fryd. Han vilde paa sine Knæ velsigne den Mund, der tog imod hans Kærtagn.

Han vilde helliggøre hver den Ting, hun havde rørt med blot Sømmen af sin grønne Silkekjortel. Han vilde ridse ind i sit Hjerte, som paa en Runetavle, hvert et Minde om hende, som Aarene gik og en Dag lægge dem for Guds Fødder som en Krans af de reneste Perler.

*   *   *

Og han gik om Dagene og hvisked med Æsbjørn og hungred efter at slaa sine Tænder i Paris Hjaltesøns Strube og slide ham igennem til Nakken. Stikke sin Kniv i det vældige, sprudlende Legeme, Stik efter Stik, i hundredevis af Stik, saa Blodet sprang ud lig et Væld af røde Roser ved Midsommertid. Naar først det farlige, springske Blod fik Vej at rinde, randt til sidste Draabe, saa tav vel de jublende Elskovssange, saa sluktes den sanseberusende Brand i de vendiske Helvedes-Øjne, saa dansede han sig ikke mere ind i Fru Lucilias Hu.

*   *   *

Og han gik om Dagene og fornam en sælsom højtidelig Lyst, han ikke forstod.

Lyst til at lide og taale.

Hans Harm blev en kvidefuld Velvilje mod de to, over hvilke Djævelens Kløer hang rede. Da steg der i ham den samme kvidefulde Angest, som naar han i Gaarden saa fredelig pikkende Duer og bag et Kar en lurende Kat. Aldrig havde det fejlet, at hans Haand havde løftet sig — ham selv næsten uafvidende — og varet de kælne Fugle i Tide.

Den Lyst kom fra Kong Svends bristende Øjne.

Der er saa gusnende koldt i Dydens Kirke. Saa koldt som under Istappers Straalevæld, naar den blege Vintersol mat beskiner dem — en Vintersol som et koldtlysende, gyldent Smykke tabt paa Himlens uendelige, blaa-frosne Sø.

Dydens Kirke er bygt af hviden Bjergkrystal, af Perler og af ædelige Stene — mest af blaa.

Matgylden Rav og den glatte Agat dækker Gulvet Tavl i Tavl. Men alle Væggene er rejst af lange, blaa Stene, søjle-slanke og haarde, som skaarne af Søens blegblaa Is — og over Væggene er der en Tindren, som laa der et tyndt Lag af den gnistrende, tusindøjede Rim, eller som et gennemsigtigt Flor indvævet med bitte smaa Stjerner af Guld, eller som et Spindelvæv fugtigblankt i den kølige Morgen og isprængt med Dugdraabers glimrende Regn.

Højt hvælver sig de hvide, stolte Buer,

fornemme, tyste, bygt af Krystaller, gennem hvis isnende klare den kølige blaa Himmel straalere.

Kirkens Hjørnestene er skaaret af den dunkle Flint, den der har Farve som Skyggerne bag de Dødes Negle. Og Døren til Sakristiet er — indfattet i Karme af Guld, en eneste tung Sten, ottekantet, buesleben, med Glans som Heliotrop. Dens Navn er Forsagelse.

Og rundt om staar Bedeskamler betrukne med kostelige Baldyringer, Liljer som nysfalden Sne og guldspundne Kors paa Sølvskælsbund.

Højalteret er bygt af røden Granat, saa røde, saa røde — som tusind størknede Hjertebloodsdraaber. Og foran henligger rige Gaver til Kirken, Perlebaand ved Perlebaand, lig Rader af stivnede Taarer — hvide som Brændingens Skum, hvide som Moderbrystets dryppende Mælk, hvide som Fiskenes døde Øjenstene.

Derinde er blegblaat og skært, gennemgyldnet af Guldtraadslyn, gennemisnet af Krystallernes Kold-Funke-sjæl, stumt, uden Luft, uden Liv eller Aande, højthvælvvet, blændende gnistrende straalende koldt.

Men midt i den skønne, isnende Kirkes
Skød, paa det røde Granatstens Alter, bræn-
der en uslukkelig Flamme, som hedder
Længsel.

Var sligt muligt?

At nogen ikke ænsed et stumt Nej, men kløv over det med stærke Vinger, som Glenten uænsende sætter over en Borge-mur, naar den har Ærinde paa Taarnets Tind.

Nilaus havde saa sandt fulgt sin Husfrues mindste Gøremaal saa troligt, som var hun en Tavlbrig i den store Skæbne-spillers Haand, og Spillet galdt hans Liv og Velfærd.

Han saa, hvordan hun drømmende afviste den dristige Bannerfører alt første Gang, hans Hyldest faldt over hende som en Bølge af Flammer. Men der kom en Bølge til — og atter en — og atter en.

Hun veg — men han fulgte. Hun saa op med de bævende Øjne, som værged hun med sit bløde Blik alene — han agted det ikke. Hans Lidenskab brusede ned om hende, svøbte sig om hende som Ildvingers Sus, som Bølger af knitrende,

ravgul Silke, som en kogende, skummende Brandliljeflod.

Det vældede ud fra hans blussende Sange, det sprang fra hver spænstig og ridderskøn Legemsstrækning, det gnistrede ud fra hans sorte Øjne, i lynsnare Blink, som et knitrende Uvejr, flammende, fængende, ildberusende.

Intet holdt Stand mod den glødende Magt, den utæmmelige Ildhu, der lyste gennem den hærdede, gyldenbrune Pande, som den verdensoplysende Sol gennem Skyernes Hvælv.

Og dog værged Lucilia sig haardnakket — Nilaus saa paa det uvist skræmte, paa Barnehaandens uafvidende Famlen om Hjertet, den urolige Spørgen i hver Bevægelse, at hun endnu ikke ret sansed hvad det var, hun værged — Hun var at se som et lidet, nysvaagent Barn, der forvildet, undrende, og angst ser sig om i et fremmed Kammers.

*

*

*

Men snart saa Nilaus, at hans unge Viv var fuldvaagen — den Tid var forbi,

der hun fredelig sov lig en liden Guldflue under Blaaklokkers Silkehimmel.

Den Tid var forbi, da hun ikke havde Guds skabte Sans for, hvad en Mand vilde en Kvinde. Kanske hun dunkelt havde fattet, der de tog hende af Klosteret og gav hende til ham, at noget skulde vorde anderledes nu.

Men den dunkle Anen var sødelig indslumret paany. Han havde jo — og hans Hænder knytted sig ved Tanken — teet sig imod hende som de fromme Søstre. Han havde fattedes den haardhændte Egenmagt, der sønderbryder det hellige Jomfruslør, som Vildornen træder det dugbestraalede Spindel flor ned.

Snart Angst, snart Harm, snart fornem engellandsk Kulde satte Fru Lucilia som Skjold for Paris Hjaltesøns flammende, falkevilde Bejlen.

Det baadede altsammen intet.

Det kendtes paa ham, som naar en Ædelfalk jager sig vild efter et snarvendt flygtende Bytte. Dens Øjne faar Blodskær, dens Vinger basker som en Sky af brusende Fjer, den lægger alle sine heftige, ædle Kræfter ind i hvert susende

Svøb gennem Luften, den ved af bare det ene: Byttet som flyr.

For alles Øjne — dumdrigt — blot-
ted han sin Vilje. Han regned ikke Fare,
han agted ikke Fjender i Tusendtal, han
var saa straalende vis paa Sejer altid, at
alene den urokkelige Vished tyktes alle
som et uovervindeligt, gudbenaadet Vaa-
ben. Hans Frygtløshed var som en
Aandemur omkring ham, usynlig, men
paalideligere end bidske Hunde; man veg
til Side, man trykked sin Albue ind til
sig, for ikke uforvarende at komme ham
for nær.

Nilaus lod, som om han intet saa —
Og Æsbjørn Jarl snoede sig i Borgen som
en Snog, kunde komme og forsvinde, som
Faren var til. Hans Hoved vejred frem
her og der bag Tjaldene, med de spillende
Øjne altseende, altudspejdende, grønne
som Ir paa Kobberkarrets Bund —

Som et Hugormehoved, der vejrende
stiger op af Lyngens røde, bølgende Bryst
— og stikker i Jorden igen, hurtigere end
Pilen.

*

*

*

Nilaus fornam stundom en sitrende Medynk med sin unge Frue. I sin nysudsprungne Dag var hun lidelsefuldt vaagen, agtpaagivende som den, der fornemmer sig omgiven af lønlige Fjender, som den, der hver Stund paa Dagen venter et dræbende Hug, men ikke ved, *hvem* der vil hugge, *hvorfra* det kommer eller *hvornaar*.

Hun frygted Nilaus og veg for ham. Hun frygted Æsbjørn værre end den sorte Død. Hun frygted Paris Hjalteson. Hun var at se som et lidet jaget, dødsræd Harekid, de bløde Flanker skælver, Næseborene sitrer, en liden hjælpeløs Fløjelspote løfter sig — dækkende — som vover de store, frygtsomme Barneøjne ikke at se den kommende Død i Møde.

Hun var vaagnet til Vished om, hvad der stod i Fare — Kyskhed, Liv og Ære.

Han saa hendes skønne, unge Aasyn blive smallere hver Dag. Det kunde hændes, at hendes ene Haand, som et aandefint Liljeblad lagde sig op over Kinden, Fingerspidserne trængte ind i Haarets lyse Tindingebue, som fire hvide Aarer synker i en gylden Bølge. Da laa i hvert eneste

Drag, fra de smerteligt hævede Øjenbryn til Mundens trætte Mismod, en uendelig Hjælpeløshed, en haabløs ensom Nød.

Og gik hun ved hans Side, fornam han hende som en eneste dirrende Harpe-streng, en skælvende stramspændt Streng, der føler alt, som rører sig og sitrende giver Lyd til Gensvar.

Hun for sammen ved den svageste Fugletitren mellem Poplernes Sølvkrans, hun spejdede ind gennem den florfine, graalige Augustaande, der bølgede op under Eg og Gedeblad og gyldnende Bøg — eller hun vendte sig brat — med Hænderne knyttet over det bankende Bryst — med halvaaben Mund og vidtopspærrede Øjne — — — fordi hendes hvide Mynde glammede hende i Møde Spring i Spring gennem den dybe, mørknende Lyng, lig en snehvid Smaasten hvislende hen over dunkelt bølgende Vand.

Det kendtes, som laa hendes lønligste Hu utildækket som det nøgne Barn i Skoven. Flaaet af sin egen Frygt, skjalv hun hudskær for den svageste Luftning. Det var, som om hun fornam en særskilt Aande forud for hver som kom — en

Fylgje lig — og hendes følsomme Aasyngenspejled, hvad hun fornam — — — som Voldgravenes Vande gengav, naar Poplerne nejede sig for Stormen.

Naar han saa hende pludselig stivne, knapt aande, såa Haanden sammenknyttet som et lidet, hvidt Silkenøgle fare ind under Barmen, såa Øjnene stumt fremadrettede, lyttende — — — som om hele hendes Hu ventede skælvende stille, lig Lunden før Uvejret —

da vidste Nilaus, at Paris Hjalteson om en Stund vilde komme.

Og saa han hende frysende sitre sammen som truffet af en klam Luftning fra Borgens Kælder, da tyktes han at se i hende en liden tynd, skrøbelig Sjæl, som et flakkende Solblink mellem grønne Træer. Den veg indefter, forputted sig saaret — til der kun sad et kuldeblegt, marmordødt Legeme foran Væven.

Da vidste han, at hans Farbror, Æsbjörn Jarl, var i Vente.

Og det faldt ham da ind, at den eneste rette Løsning var den, at han kort og godt tog, hvad hans var. Da standsed al Kamp af sig selv. Da havde Paris Hjal-

tesøn intet at vinde, hun havde intet at tabe.

Og Æsbjørn havde intet at gøre.

* * *

Men hans Daadtrang kom aldrig længere end til Tanken — og Tanken kom aldrig længere end til hendes Tærskel.

Der standsed den.

Der troldslog noget hans Vilje.

Vel sov Paris Hjaltesøn i sit Soverum — han saa for sig det vævede Tjald med den bundne Fenrisulv, det hang roligt ned. — Men dulgt et Steds derfra, udgik et Blik som fra en rasende, tirret Hund — voves et nok saa forsigtigt Skridt, saa flyr den paa, dødelig glafsende hvor den kan komme til, vidløs, fraadende.

Der stander en Eg i Krattet. Det brune, buskede, af Vestenstormen forrevne Krat. Og om Egen slaar den vilde Gedeblad sine spinkle, kvindefine Arme, og klynget til Egens stærke Grene hæver den sin røde, sin duftende mørke Blomstermund. Og Livet suser over Jorden, og Egen sænker sin vældige Krone, og Gedeblad stiger paa sin slanke, bøgegrønne Stængel — stiger og stiger — snoet om Stammen. Den bøjer sig til Siderne, snoer sig lune-fuldt vigende, undflyer kysk; men om den vil eller ikke, den vokser dog Kronen imod — — — og langsomt — langsomt møder den mægtige, sig sænkende Krone den røde duftende Blomstermund.

Paris Hjaltesøn red ud fra Poplernes Sølvhvælv; hans flammede Hingst gik stadselig og tam, vel skummede den grønt over Bidslet, og der for Lyn i Lyn hen over dens store, urolige Øjne. Og i dens fine, slanke Forben gav det Stød paa Stød, dirrende helt op over det glatte Kryds, der var prydet med spids nedhængende Guldbaldyring, indsyet med store straalende Stene. Den skjalv af Spændstighed, af tømmebunden Kraft —

men den dansede, forholdsvis artigt, virrede kun nu og da uvorrent med sit agrafsmykkede Hoved og gav tydelig til Kende: dette er jo det rene Legeværk.

Den fandt sig dog ret vel i det, den gik ved Siden af Fru Lucilias silkesorte Hoppe, der var Adstadigheden og Anstændigheden selv. —

Saa fik den med ét Nøkker, den slog med Hovedet, kastede sig ud til Siden

og sejlede som en vidløs Skipper for den første tilfældige Bør ud over Heden — Indtil Tømmen, strammet af Paris Hjaltesøns Jærnhænder, tvang dens ædelige Hoved strakt tilbage, saa de stridsige Forben planløst huggede i Lyngen.

Saa artede den sig en Stund igen, smækkede ikkun nu og da til Hoppens anstændige Tryne, og fnøs af det fine, løse Sand, der som et Brus af Silkefnug føg op fra de dybe Spor.

Den prustede tidsfordrivende — og Bidslerne syslede og smaasang med deres kølige Sølvrost ud over den vajende, i Blomster beruste Hede.

Paris Hjaltesøn sad fremadbøjet, med strakt Hals, stirrende ud med sine sorte, flakkende Glenteøjne. Af og til gav det hurtige, ildske Stød igennem ham. Under den korte, men kostelige Kappe af tungt bronze Silke, bræmmet med Guldborter og sammenholdt af en kongelig, gylden Søjle, sitred hans Lemmer i Takt med det sprælske, overmodige Dyr.

„Visselig rider du Fru Lucilia-skøn til Døde,“ spottede han med ét Hoppen.

Lucilia saa bort — „Ride vi fortere, da

naaer Nilaus og min Frænde Æsbjørn os ikke.“

„Og da græmmed I jer visselig til Døde, Fru Lucilia-skøn!“

Hun tav.

Og vidt over den blomsterberuste Hede gik Dansen saa lystelig. Vinden var Fordanser. Med Solstraaler ved sin luftige Haand sang han dæmpet, syslende, den evige Sang om Frejrs og Gerdes altovervindende Elskov. Og alle de slanke Riddersvende, de høje svajende Græs bøjed sig høvisk for de smaa, rødmende Jomfruhoveder i Lyngens blomstrende Krone.

Vidt, vidt ud, saa langt Øjet saa, indtil Smaastaden Thysted og Søens gyldne Bro til Havet, dansede det over Heden. Det vugged og bølged, det sank og løfted sig i yndefulde Ture, de lange rødliga Silkeslæb faldt i halvbløde Folder, smykket af Gyvelens gule, flunkende Søljer og Bærrenes røde Baldyring. Og over det hele laa en vag Dis, som de Dansendes varme Aande.

De red frem mod det tætte, forpju-skede Egekrat, omsnoet af blomstrende Gedebled og kysset ved Foden af Bregner og gulnende Sværdliljebled.

Fru Lucilia standsed og spejded tilbage; Paris Hjaltesøn bøjed Grenene til Side — bydende — og hun red ind. Det knækked under Hovene af visne Grene, og tusend smaa, møre Surkaal traadtes ned — bag dem smækked Tjørnen, alt brunskjoldet, med arrige Kast sine Grene sammen.

*

*

*

Og i en bitte liden Dal, en Sænkning blot, løfted Paris Hjaltesøn Fru Lucilia af Hesten — — han holdt hende en Stund paa Armen, vejed hende og fandt hende saa let som en Urtekost.

Og som en liden farvestraalende Urtekost lagde hun sig hen over den mørkende Skovbund. Med Albuen støttet i Jorden og Hovedet hvilende i Haanden forsvandt baade de spidse, sneskære Fingre og Haand og Arm under det gyldne, løsnede Haar. Og ind mellem Surkaal og Smaagræs snoede sig Fligene fra det røde guldstukne Pynteærme. Den dunkelgrønne Fløjels Trøje var over hver en Søm overbaldyret med tynde Guldtraade, Kryds i Kryds, som langtrukne Guldspindelvæv.

Men den lange, lysgrønne Underkjortel, bredte sig, lig et flommende Tæppe af fint bølgende Søgræs, ud over de hvide, med Perler udsyede Sko.

Paris Hjaltesøn bandt Hestene, saa kom han og strakte sig i det brune, raslende Løv foran hende. Hun havde taget en liden sort Skovsnekl op og lagt den i sit Skød, og bøjet over den aanded hun langt og varmt for at formaa den til at strække sig ud — Det var, som havde hun hastig grebet den for at slippe at se paa ham; midt i det grønne, glinsende Kjortelskød laa den som et lidet sort, ubøjeligt Nej.

„Ser I, det er just, som det var mig“ — han pikked paa den haarde Skal — — „Det er Manddom og Brynje og alt sligt. Men indenfor ligger min Hu, som er langt blødere end Eders, Fru Lucilia, endda I er Kvinde — thi den længes saa saart efter Æmhed og kærlige smaa Hænder. Men I er udenpaa som det blødeste Fløj at skue, men indenfor har I ikkun haard Skal, Brynjehu — Datter af Ran er I — Fordærv vil I — dræbe med Kulde og alskens ondt — tvi“ . . . .

Han lo harmløst og strakte de stærke,

baandomvundne Ben helt ud mellem de raslende Blade.

Smilet strøg vovende frem over hendes Aasyn, saa tøvende, saa usikkert — kaldet frem af hans harmløse Spøgen, som Sneglen vover sig ud, naar den vejrer Fred og ingen Fare.

Men det døde saa snart igen. Paris Hjalteson hviskede med ét blussende op hendes Aasyn:

„Vorder I saa snart min Viv, Lucilia?“

Hun saa i Pine udover Skovens Bund, hvor Døden sad og sugede de skønne Sværdlilieblade fra Spidserne; de krølledes brune, og langsomt aad den ravgule, visne Død sig videre ned gennem Bladet.

„Jeg er en andens, Paris Hjalteson.“

Han vred sin Mund paa det fornøjeligste. „Er I?“ — Men saa strakte han sig med de glimtende Glenteøjne vidt-aabne tæt hen til hende. „Paa slig Vis var I aldrig *min* Viv, lid paa det.“

Hun holdt Haanden som en liden sammenfoldet perlehvid Maagevinge, skærmende for — „Hvad har jeg gjort, at I volder mig alt det onde, I mægter?“

„Hvad ondt volder jeg Eder?“

Hun tav.

Han lo utæmmet lystig, tog hendes Haand bort og saa hende som en Skalk ind i det sænkede Aasyn, der var blegt som et lidet smalt Blad af en frysende Vaargæk, og hvori var indridset to mørke Halvringe til Bryn, en smal, fintskaaren Næse, og en liden, blødlæbet Mund saa rød som Bærbaldyringen over Heden.

„Lucilia-skøn, hvis I ikke var mig god, mægted jeg da at volde Eder Uro eller Kvide?

I vil kun ikke sige det, dydsirede Frue.

Men den Stund skal visselig komme, da I nødes til at sige det — fordi jeg vil høre det.

I vil lukke jer inde i jer Dyds Ukrænkelighed som i en kold og hellig Kirke. Og I vil før dø, før I lader nogen ane, at I sidder frysende derinde og længes. — — — Men mener I — mener I for Alvor“ — han kom nærmere, tungt, alnedbrydende, med den hede Aande bølgende ind mod hendes Skulder — „at I faar Lov at sidde derinde til jer Dødedag, naar det lyster Paris Hjaltesøn at føre jer ind i Elskovens Ildliljelund — mener

I?“ Det glimted hvidt i hans Øjne, og hvide glimted hans Tænder under den optrukne Læbe.

„Drøm Lucilia, drøm hvor fagert det vilde være.“

Hun saa ud over Surkaalens ensformig grønne — mismodig og træt.

„En Stund kanhænde — og saa drog I bort.“

„Saa drog jeg selvsagt bort, ja“ — — han rørtes over det smertelig saarede i hendes Blik. og hvisked hastigt:

„Men aldrig uden *dig!*“

Hun saa i lysende Forfærdelse paa ham, med Øjne som vilde, blaa Skrig — det gik op for hende, hvor hidsig og haardnakket Jagten efter hende var — Ham her for hendes Fod, og de to, som nu skumled ondt et Steds i Skoven, kanske kom krybende over de lyddulmende Surkaal, snoede sig under buskede Tjørn og visnende Bregneblade; lumske som Snoge, griske efter en Lejlighed til Mord og Vold.

„Hører I, Lucilia,“ hvisked han frem mellem begge sine gyldenbrune, senede Hænder, „tror I ikke, jeg ved, at Nilaus vogter hvert af jeres Fjed, vogter Egnen

heromkring saa der fast ikke findes en Fodsbred Jord, hans Lejesvende ikke be-
lurer; I var Døden vis, om I dristed jer
til at fly.

Over Jorden

Men *under* Jorden, Lucilia,“ det kom
som et Pust fra Løvtæppet, der han laa.
„Under Jorden graver mine Svende sig
frem, graadigere end Ildsluen, tyste som
Jordorme, og den første Nat, Løngangen
munder ud i mit Soverum, da flyr I.

Med *mig*.

Nu kender I min Vilje.“

*

*

*

Sneglen i Fru Lucilias Skød strakte de
lange, bløde Arme ud, lokket frem af
Paris Hjaltesøns varme Aande i den Tro,
at det var Sol og Sommer. Paris blev
blussende Ivrigheid. „Ser I, Lucilia-skøn,
ret saadan skal I tage mig imod, naar I
som min Borgfrue nede i Venden ser
mig, eders Husbond komme fra Jagt.“

Hun sad med bøjet Hoved og saa paa
Sneglen, glemte alt og drømte sig bort i
et lidet sødt Smil. Drømte om ham, der
kom jagende hjem, omstraalet af sin Læng-

sel mod den, han værnede tusende Gange
ømmere end sit eget Liv . . . .

Og som Paris Hjaltesøn laa der i Løvet,
læste han i det søde lille Drømmesmil
den første milde Bebudelse paa sin ende-
lige Sejr — og han blev med ét ridderlig
og blid. Med begge Hænder holdt han
rundt om hendes smalle Fødder, tvang
dem sammen og kyssede de smaa Knoer,
der under Silkestrømpen hvælvede sig som
bitte smaa Bryster — kyssede Anklen og
den grønne, svømmende Silke.

Hun skjalv brat og frysende i Skuld-
rene, som naar Nilaus nærmed sig hende,
eller Æsbjørn stilled sig op bag hendes
Ryg. Han smilte godlidende.

„Volder jeg Eder Ubehag, Lucilia-skøn,
saa sig blot sagte „Paris“ og jeg skal agte
det — og høre det, om det er hvisket saa
sagte, som Dugdraaben brister. Før vilde
jeg spidde Guds hellige Øje, end krænke
Jer.

Men ser I“ — han strakte sig op imod
hende som en Orm strækker sig og tyn-
der sig og naaer — „ser I Lucilia, hver
det nye Sted, jeg kysser Eder, er et nyt
Stykke jeg tilvender mig af min Ejendom.

Jeg fornemmer mig da som en Konge, der inddrager — med Omhu og kongelig Vilje — mine Krongodser, et efter andet, til min Besiddelse er fuldkommen.“

Saa trak han sig langsomt tilbage, som Ormen skyder sine Ringe sammen. Længe laa han og saa paa hende, laa ligesom og lærte sig at forstaa, at det fagreste, som fandtes, var hans. Det svøbte sig blødt om hans Sans som Bøgeløvets Sus ved Foraarstid, det Sus, der heder og gør stak-aandet, og forvirrer.

Han bed i den grønne Silke over hendes Knæ, bed dybere til og fornam Huden, der smidig løftedes mellem hans Tænder — kyssede sig op langs Benet, Kys efter Kys, mens Pustet fra hans fnysende Næseboer borede sig ind under Silken, og som en Varmeflod overskyllede hele hendes Legeme.

Saa saa han op —
ret ind i hendes Øjne —

og han kom i Hu, hvad han før sagde: jeg skal agte — og høre — om det er sagt saa sagte som Dugdraaben brister.

I hendes Øjne brast Dugdraabe efter Dugdraabe.

Men Paris Hjaltesøns hede Attraa brød snart som en skummende blodrød Flod gennem hans Høviskheds Dæmning. Han havde set Smilet, det drømmende, det utænkte Forraader, det sandes altgennemtrængende Solbrudsmagt, Livet selv som aldrig kan lyve.

Han havde set det som Alterflammens første Tegn til Vækst — snart vil den vokse til en Jubellue, næret af Ofre, til et Ildhav, der sejrende sprænger Offersten, Gudehus, hele Dydens koldt straalende Kirke.

Set det som en genstridig Blomstermunds første, sagnetlige Skælven — saa vælder den vidt ud sine skinnende, hvidt brusende Blade som velkomsthilsende Arme imod Lyset. Imod det Lys, der fra først af var det, der bar den frem, det, der voldte dens Undfangelse i Moderblomstens Skød, det, som voldte dens voksende

Liv, og som kalder den til sig for at skabe paany.

Han havde set —

Og en Stund ligesom drog han Pusten, rankede sig, gjorde sig rede — — — som en Konges Bryst hæver sig, svulmer stærkt ret før han paasætter sig den haardnakket efterstræbte Krone; som Skjalden et Nu forstummer, før han gaar i Gang med sit Livs dyreste Værk —

et Stands, et Livets dybt tilbageholdte Aandedrag, idet det i sig samler det største, det skønneste og det bedste i et Menneskes Bryst —

og saa . . . . .

*

*

*

Der Lucilia en Aftenstund — paa Vej fra sin Væv til Kvindestuen — naaede saa langt som til Helvævet, holdt Paris Hjaltesøns Haand hende fast. Saa fast, at hun forblev staaende i selvsamme Stilling, lig Jættemøen, hvem Solens første Straale har bundet og stengjort i et Nu paa Flugt til hendes Rige.

Under Hels frygtelige Dødningeaasyn stod hun, hvid som Rim om sin Kind,

bøjet efter Gangen og med den spinkle Fod strakt i et Trin.

Tungt drog hun sin Aande, saa ikke op — og rørte sig ikke.

„I skal gaa, Paris Hjaltesøn, jeg fornemmer en Angst, som skulde jeg dø.“

Han smilte — med Tænder saa hvide, saa straalende. „Ved I ikke, at Daarens Angst for Døden *er* kun, fordi han ikke tror fast nok paa Livet og Livets Lyksalighed bag den.

Tro fast, Lucilia“ — han trykkede sig hende nærmere med Haanden let om hendes Midie — „tro fast. — Bag det Kys, der gravlægger . . .“

„min Ære!“ Hun stod stivnet end, stirrende frem, med Hænderne korslagte op mod sin Hals, Hænder saa hvide som skaarne af fuldmodne Æblers perleskære Kød.

Hastigt, flygtende slog Svaret ham — saa tog han sig hendes Ord til Gode. Og bagfra lagdes hans Hænder paa hendes hvide, følsomme Skuldre, han tvang hende, drog hende — langsomt — daarende — tilbage, op mod sit Bryst. Hans Aasyn kom ned over hendes, som naar en stor

skøn Fugl foldede sine bløde, dunkelt straalende Vinger sammen om et af Poplernes sølvhvide Blade. Og hans lange Haar, tykt og blødt og glansfuldt sort som Hyldens modne Bær, svøbte hende Hals og Skuldre i et sælsomt varrende Flor.

„Bag det Kys, der gravlægger Eders Ære som denne Verdens Forkrænkelighed, opstaar Eders Sjæl, den evige, Elskovens glødende Sjæl.“

Det steg med hurtige, slørede Gisp op fra hendes Barm — hans Øjne var nær hendes som dunkle Brønde med Luer dybt i Bunden. Og fra hvert Ord flød en fugtig, fin Varme over hendes Aasyn som Sommerdug over svale Enge.

„Om I græder i Dag eller i Morgen, Lucilia-skøn, det faar vel blive det samme; I skal jo dog, paa Kvindevis, fornøje jer med at græde for det første Kys, I skænker mig. — I græder ikke for det andet“ — Skæggets krusede Spidser rev sagtelig hendes Kind, lig Grene som Vinden ridsende svøber over Liljens hvide Blade — „og ved det tredie fornemmer I samme livsalige Fryd som jeg . . . .“

Da gled hun med et, som en sitrende

bøjelig Pil, ned mellem hans Arme og sank sammen foran den rigt udskaarne, med svære Tæpper belagte Kvindebænk. Hendes Pande sank i de hule Hænder som en liden, hvid Silketvinde i en Muslingskal, og omsvøbt af den bitreste Hulken brød hendes Vaande sig Vej i Ord. „Hvi sendte mine Frænder mig her bort, jeg er saa alene som i Graven og her er saa koldt, og I jager mig, alle jager I mig — intet Steds ved jeg mig vis, intet Steds ved jeg noget Skjul — og ikke findes den Haand, jeg tør støtte mig til!“

„Min! Lucilia.“

„Eders! — I jager min Ære, som Ni-laus min Kyskhed og Oluf mit Liv.“

„Havde I saa vist Eders Husband kær, da sagde I ikke, han jager jer Kyskhed, thi da gav I ham den forlængst med Glæde.“

Rislende hen over Gulvets Planker flød den grønne Silke lig Havbølger; i de fine, mod Bænken hvilende Skuldre gav det Stød paa Stød — langsommere — til Graaden sagtelig stiltede og endte i et fremhvisket Ønske om snarligt at maatte dø.

„Tøv“ — over sig fornam hun den haardnakkede Mandsvilje, der ikke vil

røres, ikke vil mildnes, før den har naaet, hvad den sigter imod — „Tøv, Lucilia, da døde jo al Jorderigs Lyksalighed for mig.“

Hun saa op med hurtig, skælvende blød Taknemlighed, dukkede sig igen, men gav ham Haanden op lig et lidet, snehvidt Fredsbanner. Han kysede den saare ømt, men uden Blidhed.

„Vil I ellers kende min Fordring til Eder, Lucilia, da skal I vide, det er langt mere end Eders Ære, jeg begærer . . . .“
Hastig vendte hun sig og saa op, rød som hang der et morderisk Vaaben rede over hendes Nakke. Munden aabnede sig halvt, dybt inde lig dunkelgraat Fløj, som om den bløde Aande end hvilte i Halsen lig Taagen i Dalens Bund. Men hans Røst kendtes ikke blidere for det, i hans stærke Legeme, indenfor den rustrøde Vams, kendtes ikke en Skælven.

„Eders Ære er intet imod det.

Eders Liv fra nu af og til Eders Død begærer jeg. — Jeg begærer Retten til at tage Lucilia, ej alene det skønne skælvende Legeme, som ligger der, men Hu og Tanke og alt som udgør Eder, ind i min Favn og værge det, som Ørnen sin Unge.“

Han saa ret ind i det udskaarne Bræt, der løb langs Loftet og bar Tjaldene, og i hans Blik steg en frygtelig, en ildevars-lende Vælde, hele den rustroede Mandskrop voksede truende op som et Trold —

„Naade Gud i Himmerig den, der kom min Viv for nær!“

Saa saa han atter ned, koldsindig og fast som før.

„Jeg er Vildkriger, har været Vildkriger fast siden jeg blev født, jeg mindes aldrig andet, og min Hu stod aldrig til andet. Siden den første Stund jeg saa jer i Aftensolens gyldne Islæt, stod min Hu til at fæste Bo —

Med jer!

Ikkun med jer!

I hele den vide Verden kun med jer! Mener I da, Lucilia, at jeg skulde agte, at I kaldes — en andens?“

Og pludselig laa hans Knæ dybt i Kjortlens havgrønne Silke over Gulvet, hans Arm laa over hendes Skulder, tyngende, myndig — som tog han voldeligt i Eje.

„I er min, Lucilia! — I er min, hører I! — Min. — Hvad enten I ved det eller

ej, hvad enten I vil eller ej — grædende er I min, leende er I min.

I Sorrig — i Glæde — i Dagens Lys — i Nattens Elskov er du min!

Du kan ikke undfly — og du vil det ikke heller.

Elskov er som levendegjort sydende Rav, som Gnister i Kog, knitrende gult og almægtigt som himmelslikkende Flammer, altfarvende, altgennemildnende“ —

Han drog hende til sig — i et jernfast Krampetag. „Fornem at du er min! i Liv og Død min!“ — Saa sprang han op — —

„Hvad har I at svare mig?“

Igen sank hendes Pande som en liden snehvid Silketvinde ned i Hændernes hulne Muslingskal.

„I — skal — gaa!“

Han stod en Stund, saa bøjed han sig over hende, pegende paa sit Soverum dækt af Tjaldet med den bundne Fenrisulv. „Naar Løngangen aabner sin Mund der — da tales vi ved paany.

Og mind Eder imedens flittigt paa, at i mit Eje er I tryk som i Guds eget Skød.

Hvad der var mit, har til denne Dag ingen dristet sig til at fortrædige.“

Saa gik han. Det rustrøde Kæmpelegeme var næppe ude, før Hallen tyktes tom og tyst som en gabende Mund, Ordet lige har forladt.

*

*

*

Længe laa Lucilia ind mod Kvindebænken — tættere og tættere trykked hun sig ind — til det kendtes, som var Bænken en Mands stærke Bryst, hvortil hun heldede sig i Tillid, i blind og lykkelig Tro —

— tryg som i Guds eget Skød.

Sjørring Kongsgaard er gammel. Saare gammel — bygt af ingen ved hvem, men hedensk i hver Fuge.

Den lave, tunge Hal er overalt ud-skaaret i brungraat, ældgammelt Egetræ. Alle Bjælkesøjlerne, som bærer Loftet med det brede Glughul foroven, de er ligesom omvundne med udskaarne Baand, og her og der skyder tilfældig frem et knejsende Drage eller Gudehoved — flest af Thor.

Og alle Væggene er behængt med vævede Tjald, hvert Tjald gengiver, saa godt det formaar, en Lignelse fra Valhalles Gudeverden.

Alt er hedensk — uden et eneste!

Det rigt baldyrede Tjald nemlig, som Fru Lucilia imellem sin Medgift bragte med fra England, det af hende selv i Klostret baldyrede Tjald med Kristus faren-
rende til Vejrs, omkredset af blaaklædte Engle. Lyst og skønt, i rene, perleskære

Farver dækker det Væggen mod Nord,
 hvor hendes Væv og Baldyreramme har
 sin Plads —

ret overfor —

det frygtelige, grufyldte Væv af Hel,
 galdret frem af sin Søvn i Gravhøjen,
 der Odin fordrer at kende Balders
 Skæbne!

Af den brungrønne Intethedsnat vælder
 frem et Hoved, blot et Hoved. Alt andet
 holder Natten dulgt i sin dunkle Strube,
 i et sælsomt sortgrønt Afgrundsdyb.
 Galdret frem af sin Søvn i Graven løf-
 ter hun sit Hoved, som sprak Jorden
 netop nu; og med alt Krybet dryppende
 fra sig, stiger hendes Hoved frem, som
 brød det, grufuldt lidende, søvnpint for-
 vreden, frem gennem Afgrundsnattens
 Mørke!

Den døde Tid, manet frem af Graven,
 dryppende af Aadselædernes Skare dy-
 best fra Jordens Skød.

Over den runkne Hud, eddergul og
 grøn som opbrækket Galde, myldrer et
 levende Væv af smaa Maddiker, drys-
 sende ned. Og hvert Haar er omsnoet af
 lodne Orme, bugtende sig med de krum-

mede Ender ned over den koldsvedte Pande. I Tindingen skinner en svullen, blaasort Byld, der suges af tvende plettede Øgler; og Læberne er blege som Dødkød, og om Mundvigene bobler den blygraa, gærende Fraade. Over hendes Hoved, tæt omkring Haaret, ligger en matgul Ring af dunkle Ligfluer, under hvis Vinger det kravler med hvide Snyltere som under Skarnbassens Bug. Men fra Næsen, faret ud med det første, tunge Aandepust, regner det med Larver; og Kryds i Kryds tegner sig over hendes Aasyn de haargraa Afsondringsveje, der viser, hvor Orme har haft sin Gang.

Søvn-pint forvreden, med Træk, hvor Dødskampen staar skrevet, som havde hver Del gennemlidt den for sig, som om det mægtige Gengangerhoved af den døde, den rundne Tid er præget af Dagens Død, Stundernes Død, Nuernes Død — en Tidens frygtelige, ubarmhjertige Dræben sig selv ved Hjælp af sig selv, den store evige Selvmorder, Tiden.

Frygtelige er de lidende, dødsskrumpe Træk, hvor Søvn-en plager den gabende Mund, og Hvilelængselen stirrer i dump

Forfærdelighed ud fra de rustbrune Øjenbrønde. Pandens Furer er hævede, som løfter hun dem, pinefuld træet, i den yderste kvalfulde Anspændelse, løfter dem i tunge, dybe Smertensfolder!

Søvnen plager hende, piner hende, river i hende, tynger hende, Søvnen, som er den døde Tids eneste Behov. Hagen staar fremst, Aasynet ligesom ligger til Hvile bagover, og Nakken svinder i det uudgrundelige Intetheds Dyb, hvorfra Hel kaldtes tilbage.

Kaldtes tilbage mod al Naturens Orden, thi det døde, lad det hvile — i hendes furede Aasyn staar prentet en over al Maade Søvnforpinthed, en Længselens Kummer, der er for træet til at bede, blot falder hen i Altopgivelsens Venten og hviler i sin Lidelse. — — — — —

Saaledes var Hel, hun i hvis Skød det forbigangne ligger, galdret frem af Odin og vævet af Kvinden som døde.

Sandsigersken, givet Spaadommens Gave.

Der foran stod Nilaus i Timer, stirrende, drømmende. Og han spurgte i Løndom Hel om saa mange Ting; og han

drømte og saa i sin Hu, hvordan det vilde synes, om en Dag alle Tjaldene fik Liv og kæmpede mod hinanden som i fordums Tide. — — —

*   *   *

Men midterst paa Langvæggen, ret foran Olufs Alkove hænger det sælsomme, lede Tjald, som en sær og syg Lyst en Gang maa have fostret.

„Nidhug suger Lig i Hvergelmer“.

Øverst hænger som en stor, brunhaaret Svamp, en Edderkops fede Byltekrop lig, tyndskindet og svulmende blank af Bullenskab, af Edder og af Blod saa sort som Hyldebærrets Saft. Og fra den vældige, brungrønne Krop udgaar Mængder af Orme lig slimede Trevler af gulplettet, knudret Tang, svajende ned over den døde Jord. Og Ormene ender hver i en syvdelt Klo, og hver Klo er en vædskende, dunkelgrøn Sugekop. De klæber sig fast til de døde Legemer eller slingre hid og did med de rindende, hudløst blanke Munde vidtaabne, vejrende efter Bytte.

Og strøet udover den døde Jord ligger

alt, som før var levende, ligger hen i Døden, undergivet Nidhug, Tilintetgørelsen!

Og vel udfører Nidhug sit Værk!

Den suger med tusende grønne Munde Græsset ud, den suger Rosens Lød og Liljerne og Akset Korn efter Korn.

Den suger af Krigerens stærke Pande, saa hans Knæ bues derved, den suger af Møens hvide Bryst, saa hun foldes sammen lig et krympet Blad. Den suger af Spædbørns Smaalemmer, saa de fast blive til intet, den suger af Moderens Skød og af Hjortens Strube, af Myndens Silkebug og af Svanens krummede Nakke.

Den suger Ferskenens Kind og Smaafugles Øjne, den suger Vandene ud, og om Jordens Knopper, de runde Høje, slaar den sin syvdelte, savlende Klo og suger selve Jordens Hjerter — suger — suger — med Ondsindets umættelige Tilintetgørelsestørst — — — — —

Det Tjald drog Æsbjørn til sig som Lys drager Møl. Krybende lydløst langs Væggene naaede han did, Munden rundede sig halvaaben efter de slimgrønne Sugekopper, og han drog Aanden hastigt

som den, der gør sin Flid med god Vilje. Kom da nogen, gled hans Snogekrop ind mellem Tjaldene og var borte som en Rotte. Og naar alt var roligt, viste der sig mellem Folderne en rødagtig Plet, over den to smaa Øjne, svømmende grønne som solbeskinnet Slam over et Mosehuls Dyb — og omsider et Hoved groet som en Knop ud af Vævets Fold.

Og her — midt for Langvæggen, med Nidhugs dølgende Tjald i Ryggen — stod han som i Gaardens Midte, lig en Krieger, der paa en Høj overskuer Pladsen, hvor Slaget skal staa. Han løftede det runde Ormehoved og vejrede, han lyttede, han sugede hver Lyd til sig og hvert et Mærke, sporede som Hunden, hvor en Fod havde traadt —

Og herudfra gjorde han sine Togt — rundt i Kongsgaardens gamle dunkle Rum — sort som Jorden, lydløs som Tanken. Og intet bevægedes, intet forraadte, ikke en Gulvplanke knirkede med varende Røst om hans Færd.

*

*

*

Paa den modsatte Langvæg hænger endnu et hedensk Tjald.

Men fagert!

Gudesønnen Frejrs Møde med Gerde, hans unge Brud.

I Østen sover de smaa Sommervinde paa silkeblaa Hynder. Men i Solrejsningens Gyldentime vaagner de til deres Gerning. Og strejfende Guldkongens Hoved laaner de af hans blændende Glans og bærer den med sig som Smykker til den vaagnende Jord — over Marker som korngult Skær, over Have som bølgende Gyldenstykkets Flimmer, i Luften som Guldmundes Aande, i Lunden som grøn-gylden skinnende Silkeislæt, strømmende ned mellem Grene og Blade.

I den Time har Væversken set Gerde træde sin Bejler, Gudernes elskende Søn i Møde, følgende sit Løfte:

Den niende Nat i Gudernes Lund
 ung Frejr tør minde den Jomfrumund.

Hvid og slank som Birkens rene Stamme kommer den herlige Mø, vadende dybt i Gudelundens Blomsterflor, hyllet

blot i dens grøngyldne Glans, i Silkeislættets straalende Kappe. .

Smaa uskyldige Konvaller, saa milde og myge, lægger sig kyssende med de mange søde smaa Munde hen over den hvide Fod. Og de gule, svanehalsede Avrikler svøber sig kælent om den runde Læg og ser skalkagtig op med varme straalende Øjne. En dunkelblaa Sværdlilje drømmer med Hovedet lænet til hendes Knæ, og store, dybgrønne Bregneblade slaar sig bagfra om hendes Midie som kærlige Arme, der varsomt leder hendes Gang hen mod den længselsfuldt ventende Gud.

Og Frejr har alt løftet sine Arme, saa lys og stærk i sin unge haabefulde Glæde, hilser han sin fagre Brud. Med brede Skuldre og med Ben som slanke Marmelstøtter staar han dybt i det yppige Græs. Og om hans Hals bølger Lokkerne ned, brune og bløde som Hindens Øjne, der inde fra Busken beundrende følger ham.

Og rundt om aabner sig Lundens myldrende Øjne, Skovstjernen sine hvide, Rølliken sine blegrode, Violen sine blaa.

Sneglen strækker ud sine følsomme Øjne,
 Paddehatten sprækker gennem Jorden
 kridhvid og svulmende, og Myrerne flimre
 i Tusendtal paa Taget af deres kunstige
 Gaard. Alt rører sig i Liv, i det evig
 skabende, evig fornyende Liv.

Saaledes har Væversken set de to's
 Møde, og hun vov det, som hun havde
 Nemme til, kanhænde mere Vilje end
 Evne — Foran det korsede Paris Hjalte-
 søn sine Arme, krystede dem ind til sit
 vældige Bryst og aandede med Sund-
 hedens dybe stærke Drag.

*

*

*

Mellem alle de hedenske Tjald og
 trodsige Udskæringer, ældede og mørke,
 var Lucilias Kristustjald at se som en
 Skovstjerne ved Vaartid skudt op mellem
 brune, henvisnede Blade. Derunder sad
 hun selv og virkede med flittige smaa
 Fingre, virkede Perler og Guld ind i en
 Alterdug til den nybygte Thysted Kirke.
 Drømmende løftede hun den smalle Haand
 med Traaden, lod den synke igen og

syede af Vane — vidste til Tider, knapt
hvad hun syede.

*

*

*

Det var Hallen, Sjørring Kongsgaards
gamle Hal, indenfor hvis Ramme Kam-
pen stod paa, Kampen om en Kvinde.

Høsten baldyrer i gyldent og brunt, i Snebærs hvide Silke sting og fuldmodne Hyldebærs Perlebort, sortskinnende, blanke. Høsten baldyrer Voldgravens rindende Vand, dybt som Himlen at se til, dunkelblaat som flydende Bly, baldyrer helt ud over Søen med gulnede Blade lig Ravperler i Tusendtal.

I Skraaningens Bund, tættest det dunkeltdybe Vand staar de buskede, søvblege Pil; de svajer, de lange Arme, de duver for Vinden — lig en Skare Dødingegestalter, der dukkede, med Benraden omsvøbt af blege, blødt flagrende Gevandter, drager frem fra Gravene.

Og derovenover blusser den røde Røn som nysrundne Draaber af Blod.

Og ud fra „Broen“, den naturlige Jorddæmning, eneste Vej over Søens blygraa Ringfinger rundt Borgens Grund, derudfra flyder naaletyndt Græs som lange grønne Silke sting, Side om Side med de

pilsnare Odinshaner, dungraa — og runde og bløde som Spædbørns buttede Hænder.

*

*

*

Ved den Jordbro holdt Nilaus Vagt Dagen lang, og om Natten gik hans Huskarle frem og tilbage — det var Ufredssted jo. Og han forbød Fru Lucilia at gaa over Broen nogen Stund uden med ham.

Han stængte, hvor han kunde komme til — hvorsomhelst han ikke fornam Paris Hjaltesøns hæmmende Modvilje over sin Færd.

Men han dækkede dog flittigt over sine Gøremaal med Grunde: Kong Knud sagdes at være truet paa Krone og Liv af de stridbare Vendelboer — og Sjørring var Kongsgaard — og — og . . . .

Paris Hjaltesøn nikked dertil, som tænkte han intet derved —

Og Nilaus fornam Nettet om sig trække kvidende til — Enden kom nær, den han bestandig trak nærmere til, hidset af Æsbjørn, nærmere og nærmere lig et Fiskevaad langsomt hales ind, og de legende

Fisk uafvidende rykker Døden i Møde. Inderst imod sin Vilje var det han drog, heller skød han ifra sig — den Stund han skulde mase med den kæmpende Fangst tyktes ham fast uoverkommelig — som noget, der vilde afkræve ham Kræfter, han ikke ejede.

Han kviede sig — han veg i det længste, alt imedens han stængte og lurede — og hans Dage gik hen i Kløften mellem vil og vil ikke.

Halvt leved han i Æsbjörn, biende blodgrisk paa Stunden, feyg som Æsbjörn for den vendiske Bannerførers Ord, dem han ingensinde var ræd for at sætte i Ger-ning: „hver den, der ikke vil som jeg, er min Uven, og min Uven er Døden vis.“

Halvt leved han i Paris, fornam en skælvende Angest for, at han ikke skulde bære Sejren hjem. Fornam hver Tanke, hver Lyst, hver Viljesbud, som sad han selv midt i Paris Hjaltesøns Hu og leved hans Liv med.

Han fornam i Paris Hjaltesøn den mægtige Attraa, mod hvilken hans Liv, hans Krigerfærd, hans Ære som Gæst intet vejede. Slet intet. Han havde kaaret

hende, og han kastede sig ind i Kampen for at besidde hende med den blinde, altknusende Vælde, hvormed han i Striden satte sit Liv i Vove.

Thi Paris Hjaltesøn agted ikke sit Liv saa meget som en Haarsbredde Jord, men han agted sin Vilje lig en Lov, et Kongsdømme værdig; hans Liv og Kraft var ikkun et Vaaben i hans Magtbryndes Haand. Og han rørtes ikke af Tummel eller Uro, han veg ikke en Pilevaands Brede for et kommende Uvejr. — Det der voldte Nilaus Dage og Nætter i dirrende Kval. Det, der fik hans Fingre til at krumme sig i Nød, til at længes efter at sidde dybest i en ensom, tyst Gravhøj, evigt hvilende, evigt smilende, med Nakken lænet imod Stenens svale Ro, og langt derude det rindende Liv, som en Flods fjerne, i Dvale hendyssende Mumlen —

hvile hen i en Rus af Ro —
i en svimmel — Rus — af Ro!

*

*

*

Han fornam i sig — eller sig i Paris Hjaltesøn — Hadet, fordi Fru Lucilia

hver Aftenstund dybt bøgende sig gav sin
Husbond Haanden og bød god rolig Nat.
Han fornam Paris Hjaltesøn gaaende i
Hallen som en tøjlet Stridshest, der bier
paa Stunden for at slaa sig løs, han saa,
at der fra Paris udgik som hundrede
hvasse Øjne, der føg Borgen rundt, vagt-
somt — om nogen nærmed sig hendes
Tærskel.

Og Nilaus fulgte med og fornam hver
skiftende Tanke i hans Hu — naar Pa-
ris Hjaltesøn holdt ham hen til sent paa
Natten med Tavlspil og Vaabenleg, da
vidste han saare vel, at det lønligt var
for at hindre ham i det Indfald at gaa
til sin Viv. Og tvang han ham ydermere
til at tømme Krus efter Krus, da drak
Nilaus, fordi han i sig fornam Paris
Hjaltesøns stigende Fortrøstning. Og naar
Paris omsider fulgte ham til Hvile, bredte
hans Tæpper og ligesom stamped ham
fast til Lejet, da strakte Nilaus sig søvn-
pint og gispende, langt mere end han
var — Og med broderlig Samfølelse nød
han Paris Hjaltesøns stigende Tryghed,
fatted den saa grant, at han fast fornam
den i Ord: „nu er han saa søvntung og

beskænket. at han ikke mindes sin Viv med en Tanke“.

Han følte hver Følelse, som føltes i Paris Hjaltesøn — som var han gennem et altomfattende Broderskab tvillingbundet til ham — som han var det til alle —

Aldrig havde han evnet at hjemtrække sin Hu og samle den i en villende Selvhed bag sin egen Pande, som han saa det hos alle andre. Hans Hu leved med i alles, han tænkte den andens Tanke, fornam den andens Glæde og haabede den andens Haab. Vidste om Mennesker, han aldrig havde set, hvad de haabede, tænkte og vilde — såa det om dem derude lig Aande, der omgav dem, lig en graa Taage, der blotlagde alt, efterdi det *var* alt, Menneskets Hu i sig selv.

Han haabede med sin Uven, som han haabede med sin Ven, dybest i sin Sjæl fornam han ingen Forskel, kun at en Menneskehu for sin Lykkes og Velfærds Skyld attraaede — og da attraaede han med — — — — —

*

*

*

Han saa — eller fornåm — fra Paris Hjaltesøn drivende et Bælte ud i den tomme Luft, det stillede mod Æsbjørn Jarl, det var som lange støvgraa Tarmstreng, løbende Side om Side — det var Paris Hjaltesøns Modvilje, hans inderste Ulyst mod den krybende Mistelten, han kaldte Æsbjørn Jarl. —

Og altid saa han i sin Tanke Farbroderen smaadansende fra Side til Side, med smaa Gnisterøjne, bitte som Hørfør og tindrende grønne, rettede mod den vendiske Bannerfører i lysten Helvedes Skadefryd. Ud fra hans Sider skød tykke Traade som Aalekroppe, de omgav ham som Søstjernens mange Flige — vejrende, bugtende sig i Blinde i det dunkle, der altid hyllede Æsbjørn Jarl som i en tung Sky.

*

*

*

Stundom faldt en Tanke ham ind — den sejled gennem hans Hu, fjern og lyssende, som de hvide Sejl ude paa Havet:

Om han vared Paris Hjaltesøn —
Mod Æsbjørn

Æsbjørn var over alle Paris Hjaltesøns Gøremaal lig den fugtige Skimmel, der

breder sig over en kostelig Kappe i en Krog. Den er vel intet, den er blød som sammentrængt Aande, den breder sig saa uskyldig — men dulgt under dungraa Florvækst volder den sin uoprettelige Skade. Thi den er Barn af det lys-sky, fremspiret af Jordens sureste Dunster.

Paris Hjaltesson saa ikke det — men Nilaus saa . . .

Og Dag gik efter Dag. Høstens gyldne Dage — for Nilaus som trak han Ravperle efter Ravperle paa et Baand — og den ene syntes bestandig en Kende lysere end den anden.

Thi som Tiden led, kom den Stund bestandig nærmere, da den kække Bannerfører maatte støde til Kong Knuds Hær. Oprøret var udbrudt, og kanske — for Nilaus var Tanken som et sitrende Befrielsens Aandepust — kanske undgik-kes Vold og haardhændet Færd ganske og aldeles. Paris Hjaltesson drog bort, og alt var som før. Han fornam Haabet i sin Barm saa skørt, at han knap turde haabe det, saa let brudt som Spindeltraadens flimrende Baand mellem Poplerne.

Men faldt da hans Blik paa Paris Hjaltesøn — da randt ham hans Perler af Hænde hver evige én!

I det brune, stormbidte Aasyn stod — saa grant som Øksens jernblaa Aasyn tolker Død — en ubrydelig Beslutning prentet. Paris Hjaltesøn *vilde*, med Guds Hjælp, Freja, Thor eller Djævlens selv, mest med sin egen, naa sin Attraaes Maal.

Paris Hjaltesøn havde, med et veltalende Tag til sin korte Kniv, bundet Æsbjørn Jarls Mund, naar denne under sledsk Spøg — lig en Hugorm ud fra en blomstrende Gyvel — giftbed hans høviske Færd mod den unge Frue. Æsbjørn lærte at tie, det intet Menneske paa Jorden før havde evnet at lære ham.

Men ikke for det gode. Ingenlunde for det gode.

Ondt Varsel, naar Æsbjørn Jarl ikke talte giftige Ord.

Thi det Giftvæld, der ikke finder Vej at rinde, samler sig — samler sig stedse — lig en lurende Pest, der bier paa Stunden for at lægge øde, saa langt som dens Giftaande naaer.

Stille er der i Hallen — saa stille —
saa stille.

Nattens store Stilhed, der er som løn-
ligt skridende Mulm.

Nattens store Stilhed, der i dunkle
Straaler udaander Helsebod fra sit Tyst-
heds Skød.

Nattens store Stilhed, der i Samdræg-
tighed med det usynlig guddommelige,
avler den salige Fred.

Nattens store Stilhed, der er som
Naade.

*

*

*

Kun fra oven falder der Lys ned, en
hvid Maanesølvsflod, der rolig rinder fra
Gluggen i Loftet, rinder lodret ned i et
bredt, omsiglysende Straalebælte.

Thi Natten er lys og kold og tyst, Hø-
stens første Frost dræber derude, gaar
frem som den tavse, uudgrundelige Fuld-

byrder af Loven. — Uden Lyd, uden mindste Bevægelse høster Døden sin første Grøde, ikke et Sølvblad skælver, ikke et Rønnebær drypper blodigrødt ned, ikke et Siv ses vugge; Døden mærker det alt med sin tyste Finger, og tyst rinder Livet ud i den klare, den frostkolde Nat.

*

*

*

Tjaldet foran Kvindestuens Dør sitrede i sine Folder — saa løftedes det.

Fru Lucilia kom.

Og langsomt, uvis, som den, der ikke faar sove og ikke ved sine levende Raad, skred hun over Gulvets ru Planker, den lange hvide Uldkjortel faldt fra hendes Nakke som skridende Skum og bredte sig over Plankerne.

Hun frøs — og svøbte Hals og Arme ind i det gyldne Haar, der svam hende om Skuldrene — saa vendte hun langsomt det skønne, forvaagede Aasyn ind mod Væggen, mod Tjaldet, hvor Gude-sønnen strækker sine Arme længselsfuldt imod Gerde. Hun virrede tyst med Ho-

vedet, og ligesom saaret vendte hun sit
Blik bort.

Lang er en Nat, længere tvende
hvordan udholde at vente i trende
sang Paris Hjaltesøn for hendes indre
Øre — og hun hviskede, klagende haab-
løst, halvt i Graad: trende Nætter, tren-
de Aar — mange Gange trende!

Hun satte Lyset fra sig paa Væven
og gled ned foran Baldyrerammen, ind i
hvilken den korngraa Silke var stram-
spændt. Halvt over Stolen sad hun, hel-
dende sig en Kende til Siden, lignende
en skumhvid Bølge, der har slynget sig
op om sig selv og kogende, i knitrende
hvide Skumfolder, synker tilbage.

De smaa, blege Barnefingre legede med
Traadene — en og anden — lagde den
igen, uvis, ubestemt til al Gerning. Indtil
de efter Vane stak Naalen igennem, igen
og igen, de lange, planløse Sting trak sig
over Silken som smalle Strimer af Rust.

Og med et hev hun Vejret ind — i
et kort Stød — et hastigt Krampepust,
som var hendes Hjerte ramt til Døde —

De tætte Sting havde formet en Skul-
der i rustrød Vams!

Og et Øjeblik greb de spæde Fingre, lig en liden skræmt Smaafugls Klo, ublidt ind i Barmens Runding — Saa tog hun til at sy, med flyvende Hast, med blussende Iver, Blikket beregnede, de øvede Smaafingre maalte, og ud i Hallens Natte-aande lød den langelige Hvislen, naar Traadene hastigt reves gennem Silken — som Piles Syslen, naar de suser forbi, som skarpe, grønlig Lyn, der krydser en dunkel Himmel.

. . . Et mørkt Haar, tvedelt fra Panden og blankt som Hyldens modne Bær, falder i Lokker ned over hver rustrød Skulder . . .

Saa aandede hun ud og skiftede sine Traade.

Og sagte vuggede hun det fine Jomfruhoved og nynnede, glemmende al Sorg, al Kvide, glad kun ved sin Gernings Fremme. Nu og da gav hun sig Tid til at samle Værkets Helhed, som det langsomt fremstod mod den korngraa Bund.

. . . Allerede har den stærke, gyldne Pande formet sig, med dybtskaarne Furer vundne ved Manddomsmod i saa mangen

en Dyst. En kraftig Pande, der tilhyller
Viljen lig Skeden det blanke Vaaben.

Og Øjnene!

Ravnsorte med gyldne Sting blinker
de alt som Glentens, dristige, fordrende.

Saa runder sig Kinden, langstrakt, smal
og benet — Næsefløjene fremstaar — og
derudfra Skægget som udspilede Vinger,
sejlende i kraftige Sving — og Mundens
blodrøde Dobbeltbølge . . .

Værket fløj frem under salig Venten,
hun fornåm sit Hjerte banke og hørte
sit Aandedrags sagnetlige Barnesuk gen-
nem Næsen.

. . . saa former sig endelig fremst den
trodsige Hage med Kløften . . . !

Og saa sad Lucilia stille og såa.

Paris Hjaltesøn.

Og ene Tanken om ham, om hans
Røst, hans vilde, berusende Blik, blot
dette at vide, at Paris Hjaltesøn var —
Det kendtes som en lind Haand, der
grov sig ned og tog lokkende om hendes
Hjerte, og dets Vellyst var saa stor, at
det knapt mægtede at slaa. Det var at
kende, som naar hun puslede sin sky
Falk under Halsen, den fangedes ind af

Sødmen, den i sig selv fornam, den mægtede ikke at fly, ikke at røre den mindste Fjer, dens egen Attraa lagde den i Tamhedens Baand.

Hun bøjede sig — dybere — noget rørte sig i hendes Læber — og som om en usynlig Finger viste Vej, droges hendes Blik til Mundens røde foran hende — og med tungt bølgende Bryst sænkede hun sig dybere og dybere over sit Værk.

Saa og saa.

Til Paris Hjaltesøns stærkttegnede Aasyn løste sig ud fra Rammens korngraa Bund og kom ret ind for hende — mere bølgede den fine Barm, og i den stille Nat hørte hun sit Hjerte slaa hurtige, duppe duk-duk, lig Træpikkerens Slag mod Stammen i den tyste Skov — ret ind i hendes Øjne saa han, kækt og frit som en Ægteherre ser paa sin Viv.

Begge de smaa, kolde Hænder spændte om Rammen, hvilende stille, de havde gjort deres Gerning vel —

— baldyret til Klarhed, hvad der sov i hendes Hjerte.

*

*

*

Den bundne Fenrisulv rystede sig i Dunkelheden, i lydløs Rasen, den vrede- des helt sammen, Tjaldet foldedes til Si- den — og Paris Hjaltesøn stod i Ind- gangen til sit Soverum.

Tavs.

Og da han med et var ved Fru Luci- lias Side, saa hun brat op, Hænderne slap Rammen — og saa sænkede hun sit Blik, som om hendes saareste var blotlagt for Menneskers Øjne!

Stille stod han og saa paa hendes Værk i Baldyrerammen — — — saa omslynged hans Arm det løse, gule Haar, der laa om hendes Skuldre, hans Haand- led trykkede blødt over Kinden, og ned under hendes Hage sluttede hans faste Haand sig varmt. Saaledes tvang han blidt hendes Hoved til Hvile ind mod sin Lænd.

„I baldyrer vel, Lucilia-skøn.

I lader Jeres Gerning udsige, hvad Jeres Mund ikke vil aabenbare.“ Han bøjede sig ned over hendes Aasyn, der var farvet blegt som Laksens Kød. „Lad se om ikke det samme skulde findes dy- best i Jert Øjes Bund?“

Langsomt saa hun op — og han smilte og nikkede, hans Billed stod ogsaa der, det vuggede i Øjnenes Dug, som et Blad paa Søens klare Bølge. — Dybere bøjede han sig over hende, i hans Øjne laa alle det stormfulde Jordlivs Forjættelser, alle Kærlighedens gaadefulde Bud, der alle stiler mod et: det fuldkomne. „Giv du mig, og jeg giver dig“, er det første og det største og indebærer i sig dem alle —

— thi der er ingen Lykke, der kan sammenlignes med at give til den, man elsker.

„Saa flyr vi — nu i Nat — Løngangen er rede,“ hviskede han med sin heftige Paagaenhed . . .

Men da for Fru Lucilia op i Angest, og hele det unge, barnlige Aasyn lyste af Forstaaelsens Nød. „Mine Frænder gav mig til en anden — og hjemme — i Klostret lærte de fromme Søstre mig, at det er Brøde mod Gud at svigte sin Ægteherre“ . . .

„Er han da jeres Ægteherre?“ hviskede Paris med denne sin uomgaelige Retfremhed, der lod haant om alle Ting og søgte til Sagens Hjerter.

Da slog Fru Lucilia sit Blik ned. Og hele den sidste lange Tids Angest og Kamp stod klart i hendes Træk at skue — hvad er hvad, og hvilket er det rette?

„Vi — vi kommer at forsage Paris Hjaltesson“, hvisked hun mygt, „vi kommer“ . . .

„Forsage! Han lo sagte og heftig, mens det i ham dirrede af Utaalmodighed, og det i de brændbare Glenteøjne flammede op Gang paa Gang.

„Jeg kan slaas — og jeg kan elske“ — uendelig blidt saa han ned, saa hun rødmed derved — „og jeg kan dø!

Forsage kan jeg ikke!“

Det steg med forvildet Nød i det smalle engellandske Aasyn, Blikket fløj uroligt til Siden, mens de fine Laage glippede febrilsk som hos en, der fangen ser alle Udgange stænges. Hastigt, gispende, trængte Aanden frem mellem Læbernes Kløft, og den lukkede Haand lagde sig raadløs i Halsens hulne Strubefold, lig et levende Spænde af blankpudset Ben.

Udveje fandtes ikke — hun havde forstaaet det. I denne Nat kom det ind over hende, det hun i Uger saa kende-

ligt havde frygtet, efter Evne værget sig imod og gyst for, som for en stigende Flod. I denne Nat skulde Hugget falde, det der ramte hendes Kyskhed, Ære eller Liv — kanske alt i Hob.

Sky — hastigt — saa hun op i hans Aasyn, som haabede hun uvist — — — men de fasttrukne Pandefolder og Mundens haarde Lukke tilkendegav kun ét: Ubøjelighed.

Paris Hjaltesøn strakte Armene ud

„Vi to sammen, Lucilia — eller vi maa begge dø. Vor Elskov er det eneste Liv, det eneste Lys vi ved. Alt bagom det er Døden.“

„Ak Paris! Ak Herre min Gud!“

Og som om hendes Kvides Udbrud med et havde vist hende Vej, greb hun uden Ord hans Haand, og med den i sin knælte hun foran sit vævede Kristus-tjald.

„Naaderige Guds Søn, se ned!“ . . .

Fru Lucilia bad. Hun bad med Barnets Utrættelighed og med Kvindens smigrende Lokken, bad med en Lidenskabens vilde Tryglen, som Paris Hjaltesøn aldrig havde troet hende i Stand til.

Og grebet af det unge, barnerene Aasyns stærke Inderlighed, der det i Lysets matte Skin løftedes, et Banner ligt — saa sænkede ogsaa Paris Hjaltesøn sit Knæ mod Planken.

Hans ene Haand laa om hendes Skulder, den anden knyttede han over sit stærke, bøjede Knæ — som tvang han med den sin Utaalmodighed i Tømme og holdt hende fast med den anden.

Og ét var ham klart: signet af Gud eller ikke signet af Gud, *hans* var hun, og med ham fik hun at gaa.

Men han biede.

„Ræk ud din Haand oh Herre! og forén i din Aand, i din Kærligheds Navn to, som tigger dig derom som om Liv og Salighed!

Giv os et Tegn, oh Herre, at vi for dit Aasyn er Mand og Viv i Kraft af din Kærlighedslov!“

sluttede Lucilia sin Bøn, saa sænkede hun sit Hoved ind mod Paris Hjaltesøns Skulder og ventede, ventede paa Tegnet. Han drog hende tættere til sig, deres Hoveder bøjede sig sammen — og Kind mod Kind, med bankende Hjerter, ven-

tede de begge, ventede og ventede det Tegn, som ikke kom.

Og uden at se paa hende, stirrende ud, med sin Kind fast mod hendes, der var at hvile imod som blegrøde Dun, med noget i Glenteøjnene, der lurede, hviskede han: „Kan I da ikke uden det Lucilia?“

„Jo — men da dør jeg,“ hviskede hun stille hen for sig.

Og han fattede Sandheden. I et Liv, der for hende var Brøde, vilde hun visne som en Smaablomst i ophedet Jord. Og fordi han vidste, at signet af Gud eller ikke signet af Gud, *hans* var hun, og med ham skulde hun gaa — et Steds i sig fornam han noget der skar Tænder! — derfor grebes han langsomt af den blideste, ømmeste Medynk, og et brændende Haab om, for hendes Skyld, at modtage Tegnet, det Tegn, der vilde gøre hende Livet let at leve.

Han tog hendes Haand ind i sin, det var som om begges Hænder, der hvor Huden mødtes, udaandede tusende tætte Kærtegn, bløde som Dug, sitrende velbehagelige.

Og de ventede fremdeles.

I hendes Øjne saa han den langsomt voksende Fortvivlelse, den krøb ind om hans Hjerte som en Myrehobs martrende Smaabid.

Hans Aasyn drejedes en Kende, hans Mund kom nærmere hendes; hen over sin Kind fornam han hendes Aande som hurtige, lune Pust, hvert eneste bar ligesom Bud om hendes Vaande — Og inde i ham voksede den brændende Medynk, en lynsnar Tanke for gennem ham, kunde han, aa kunde han blot, som han vilde, da vristed han det Ja ud af Christus Mund og gav hende det for dog omsider at faa en Ende paa hendes Nød.

Tættere sank de sammen, ligesom voksede i Tystheden ind i hinanden, og selve Luftens Aande dem imellem tyktes blød af Tankers ømme Kærtegnen — indtil deres Læber saa stille, saa glidende let strøg over hinanden, hvilte et Nu — saa nænsomt, at en Dugperle knapt vilde være bristet derved.

Det var et Møde kun, et lydløst Møde, en Bro fra Sjæl og til Sjæl.

Lucilia fornam det igennem sig, som

om alt tystnede, alt Blod i hende hørte op med at rinde, alt veg. Hallens Vægge var ikke, kun i noget uendeligt, svimlende stort fornam hun en Andagt over al Fatning, en Andagt større og renere end hendes hele Livs sammenlagte Andægtighed til Hobe.

Og med ét lysnede det i hendes forgrublede Hu. Andagt er selve Guds Aand — det Kys der volder Andagt kan kun være hannem til Vilje! — Og en lys og altgennemtrængende Fagerhed drog ind i hendes, gennem Ugers mørke Angst fortumlede Sind, en sød og svimlende Glæde, hvori alt faldt til Hvile, al Nød forglemtes.

Hun var Paris Hjaltesøns Viv, vilde leve med ham, dø med, fly med ham, følge ham i al Evighed. Drog han til Verdens yderste Grænse, drog hun med der, gik ved hans Side uadskillelig som en Part af hans Hu.

*

*

*

Paris Hjaltesøn dirred som en Harpestreng af Overmod og smilende Fryd, indimellem han sagte skyndede paa hende.

Da hun frygtsomt slog paa at udsætte
Flugten, knælte han halvt og lo tyst:

Lang er en Nat, længere tvende
hvordan udholde at vente i trende!

Og da hun listende kom med sin
mørke Kaabe, hyllede han hende i den.
Hun var saa hvid og smal; og han fæst-
nede Spændet, mens han nynnede over-
givent:

Saa hylles et Snefnug i Natten ind —
nu stjæler Hr. Paris den tamme Hind.

Han undte sig Tid til at drage hende
til sig, så skalkagtig ned med de flam-
mende sorte Øjne fulde af Livsmod og
Fryd, så paa den søde Jomfrumund, han
alt havde farvet med Kys, som hans Vaa-
ben efter hver Dyst var farvet med
Blod.

„Nu viger du ikke for et Kys som
var det Helligbrøde“ hviskede han og
aandede kraftig ud, saa kvægende til-
freds.

Hun løftede hengivent sin Mund op
mod hans:

„Min Herre og min Husbond — Eders
Glæde er min Lov.“

*

*

*

Da Paris Hjaltesøn, med Armen om hendes Skulder, løftede det hedenske Tæppe: den bundne Fenrisulv, der hang ned foran hans Soverum hvor Løngangen var — da var han bastet og bundet af mere end tolv Huskarle, før han sansed noget, og slængt i Kongsgaardens jordvaade Kælderrum, før han fik Stunder at tænke. Fru Lucilia førtes af Nilaus til Kvindestuen.

*

*

*

Og da alle var forsvundne af Hallen, blev Æsbjörn Jarl alene tilbage. Han gik til det hedenske Tæppe, løftede det og saa ind i det runde, mørke Gab, Løngangen, der gik ned under Voldgraven, under Voldene og Sølvoplernes Krans, ud til Sjørringsøens blanke Vej mod Havet.

Saa lod han Tæppet falde.

Han skuttede Skuldrene op og vred Hovedet ned mod Brystet, knugende de magre, gule Hænder sammen under Ha-

gen. Han krøb i sig selv i hvert Ledemod, de smalle, grønligte Øjne blinkede lystigt som spidse Knive eller som hastige Glimt over underjordiske Hulers giftigsorte Vægge.

Og saa lo han. Dæmpet.

Ikke Latter var det, men onde Kremt æ-æ-æ-æ-æ-æ-æ-æ som boblede det op af en Helvedes Kedel — eller som naar Vandperler springer fra glohedt Jern.

Han stod ganske stille, sammenkrympet af Velvære, med fremskudt, triumfforvredent Aasyn —

Lo og lo — som en, der er bleven ganske borte i Latter over en velgjort Spas æ-æ-æ-æ-æ —

Længst tilbage i Kvindestuen stod Lucilia. Kappen var faldet af hende, hun stod ret foran sin Husbond Nilaus, dødbleg og myg som en Vidie — Men end ikke nu, ikke i Rædsel for Straffen engang, løftede hun sine Øjenlaage op, han havde ventet omsider at se Øjnene vidt-aabne imod sig, i Bøn, i skinnende Angest.

Men det skete ikke, hun regned ham fast for intet, og alle hans Farbroders Smædeord randt ham i Sinde.

Saa greb han med rappe Fingre ned i hendes spæde, nøgne Skuldre, rev i hendes Legeme, som man rusker et slankt og bøjeligt Træ.

„Har I bedraget mig!“

Hun stod stille, som gransked hun Ret og Uret og krænkedes over Smerten i sin blodige Skulder — saa rankede hun sig stolt og ret som en fintskaaren Aare, der lodret løftes i Solens Gry.

„Jeg er Kong Knud den Mægtiges Ætling“ . . . .

„Ti Sinde Knud den Mægtiges Ætling, I var *min* Viv!“ rasede han og flaaede i hendes Skulder.

Igen var det som gransked hun Ret og Uret — og med ét sank hun, knækket og skælvende, i Knæ for ham, hendes Hovedlin gled ned, han saa det spindelfine Guldhaar bølge om hendes Hoved, der var spædt som et Barns, men kongeligt i sin Form. Hendes blege, svale Hænder greb halvt i navnløs Tillid, halvt i Vaande omkring hans Ben, og hun lagde den vaade Kind til hans Knæ. Som tynde Poppelblade laa Øjenlaagene for, saa gennemsigtige næsten, at han tyktes at se Dødsangstens Gru og Haabets Straale brydes under dem.

„I hjalp mig aldrig, endda I var min Husbond,“ hviskede hun. „I teede Jer, som om I var en Fremmed, og han som om han var min rette Husbond. Jeg ved af intet“ — hun rystede paa Hovedet, vuggede det blødt mod hans Knæ — „min var Skylden visselig ikke.“

Æsbjørns Spot! — ogsaa *hun* voved!

— Nuvel, havde Æsbjørn Ret, havde han været hendes Nar, da skulde . . .

Han skar Ansigt og glimtede med smalt sammentrukne Øjne som Æsbjørn Jarl. Han skulde vise ham og hende og sig selv — at Nilaus Svendsdatter var en Mand.

„Rejs jer, min Frue!“

Hun rejste sig.

„Træd hid!“

Hun kom, lydig, og knælte halvt.

„Hør min Vilje“ — hun bøjede Hovedet — „I ved, I er min Viv, ej sandt? I var min Viv fast et Aar, og jeg var imod Eder, som boede jeg sammen med min Søster. I tyktes mig som en Fromhedens klare Vanddraabe saa skær, at den maatte briste, om stærke Hænder tog ved den. I tyktes mig saa kysk, saa rosenduftlig, at I vilde visne under et Elskovskys som en Blomst for en svi-dende Brand.

I var min Viv — og I gav mig aldrig et Blik fra jeres Øjne!

Hvad gav I ham, Lucilia — gav I ham det, der var mit!?

Det er det, jeg vil vide.

Thi hør! Gav I ham det, da skal han

dø i denne Stund, og I selv skal styrtes fra Taarnet, saa jert skønne Legeme kan flyde til Havs, til Føde for Fisk og Ter-ner. Men — gav I det ikke, da skal han gaa fri og frank herfra“ — — — hun rejste sig halvt i et kvalt jublende: aah!

„Og I skal gaa med.“

„Aldrig Nilaus, I kan tro mig,“ hviskede hun ivrigt. „Det skete aldrig.“

„Hvad Borgen har jeg for det?“

Nilaus fornam med Velbehag, hvor han nu ligned sin Farbroder, han formelig smagte Sødme over den Ondskab, der laa beredt. Og at Ligheden var truffet vel, saa han, saa han klart i Fru Lucilias Aasyn, det foldede sig stille sammen som før, hun havde alt vejret.

„Ved Christ vor Frelser“ var hendes sørgmodige Svar.

Nilaus lo som en Spotter for Gud. „Den Tid er forbi, da jeg stolede paa Krist, paa Eder eller paa nogen, nu lider jeg kun paa det, som jeg ved.“ Han huggede Haanden i hendes Skulder, saa det sank i hende, „jeg vil prøve selv, Kvinde.“

Hun knækkede foran hans Fod som

et slankt Kornstraa, der skæres over ved Roden. Han løftede hende op og bar hende — stønnende — hans Kræfter slog ikke til. — Og tæt foran den i Dragehoveder og Snørkler rigt udskaarne Sengefjæl vred hun sig med Lethed løs, sank i Knæ og strakte Hænderne mod Himlen. De smalle, hvide Hænder laa mod hinanden som tvende Knivskeder af udskaaent Elfenben, saa spidse, saa ædelige og slanke. Fingerenderne mødtes som blege Liljelæber, og kun bag Neglenes blanke Skjold skimtedes der menneskeligt Liv og Blod, skimtedes som fjerne blaanende Skyer. Over Øjnene sank de tynde, frynsede Laage, sitrende som Blade, der føler den dræbende Lynstraales første Luftning over sig; og hele hendes Aasyn var hvidt som farvet af Døden og smalt som en sammenfoldet Maagevinge.

„Alfader! favn min Sjæl og glem min Brøde!“ kom det som et Aandepust fra den halvtaabne Mund, kom med saa mægtig en Inderlighed, med en Døendes sidste Kraft, at det maatte kunne naa Alfader i hans yderste Rige — saa sæn-

kede hun sit fine Hoved og ventede taalmodig Døden.

Nilaus ruskede i den udskaarne Sengefjæl og hvislede ud: hun er min Viv, hun er min, ved alle Djævle, hun er retmæssigen min. Jeg har Lov at gøre hende, hvad jeg vil, hun er min Viv for Gud.

Det var som han fornam en Svaghed — et Steds kendte han noget i sig som Tvivl — nej, end mere end Tvivl, noget, han stakaandet fulgte indefter, som man strækker sit Øre ud for at høre en Hvisken, der svinder mellem fjerne Træer.

Var hun ikke hans Viv givet ham med al hendes Slægts Vidende og Vilje? For den hele Verden var hun lovmæssigen hans.

For den hele Verden — Han lyttede, fornam indefter — den fjerne Tankernes Hvisken var der ikke, og han nikkede, hun var hans for Verden.

For Gud?

Han lagde Hovedet til Siden som lyttede han; med Blikket stift mod Gulvets Planker lyttede han og fornam —

Der var en Tvivl der. — — —

Og som et svajende Siv stod Nilaus og saa paa den knælende Kvinde. Tog han med Magt, da tog han hendes unge Liv. Hun vilde briste mellem hans Hænder som de Taagemøer, der gennemsigtige danser under Sølvpoplernes Løv i den lune Nat og brister, naar Morgenvinden raat falder ind.

Og Nilaus kom til at tænke paa spæde Smaablommer, han havde plukket og aandet paa. Han vidste saa vel, at tog han med grove Hænder og tvang Bladene ud, da lagde han Smaablommen øde i det samme. Men den varme Aande bølgede ind under de lukkede Blades Hegn, og den aabnede sig indefra, fra Hjertets saarest Gemme og smilte ens Øje i Møde.

Nilaus saa ud, langt ud, under Sølvpoplernes Løv, hvor han saa ofte havde gaaet, naar Vaaren kom ung og ny. Han saa sig selv gaa frem mellem tusend Smaablommer og mellem dem tyktes han at se Lucilia, vuggende i Drøm paa den blaa Skovliljes slanke, grønne Stængel og omgivet af Bladenes tveæggede Sværd.

Og sidelængs med hans Drømmen der-

ude gik Forvisningen, en bitter Forvisning om, at han igen var sig selv

Nilaus Svendsdatter! — — —

Han saa ikke mere paa sin knælende Frue, i sin Svaghed tyktes hun ham stærkere end ham selv. Som hun laa der i sin hengivne Venten paa Døden, var hun uangribelig som de hellige Kar, omsvøbt af selve Guds Aande.

*

*

*

Der var alt gaaet en Stund, da fornam han Larm og Uro ude, Raaben af mange Stemmer — saa bankedes der hastigt paa Døren, og en ilsom, forvirret Ordstrøm brød Stilheden itu!

„Kong Knud! — Kong Knud! — Jeres kongelige Broder! — Flygtende holder han for Porten, de morderiske Vendelboer halser alt som vilde Hunde paa Vejen bag ham — — —

„Luk op,“ skreg Nilaus, i et Spring var han over Kvindestuens Planker, udover Gaarden, og han blev ved at raabe: Luk op, luk Porten op, som kunde hans Raab naa ud til den ventende Konge.

Og da Porten lukkedes igen efter Kong

Knud, faldt de første Pile lig en Skylregn mod dens koldsindige Egeplanker. Vendelboerne raabte og hujede og skød i det rene Galenskab mod Borgens Mure, der frem gennem Aarene var hærdet som Jern. Tusender faldt i Voldgravens Vand og dækkede, i Forening med nedfaldne Blade, Dele af Vandet som det tætteste Tjald.

Kong Knud lyttede til Pilenes Susen, han saa tilbage over det vuggende Pile-tæppe og smilte spotsk. „For mange, alt for mange, mine Venner, en eneste var nok, blot den sad i mit Hjerte.“

Og han lo, glad over sin Sikkerhed nu: han havde vel neppe nogensinde for Alvor troet, at Oprørerne vilde naa ham — og naaede de ham, troede han neppe, de turde gøre ham noget — og *vilde* de endelig undlive ham, nuvel, han var i Sikkerhed i Nordjyllands tryggeste Kongsgaard. Og han rejste Barmen i sejersikker Tro paa den Guds Varetægt, i hvis Navn han udæskede hele sit Folk. Han rystede trodsig sit fagre blondtlokkede Haar, den skønne, stærke Konge, slog Kappen til Side og traadte ind i Hallen.

„Hvor er Paris Hjaltesøn, min tro Bannerfører?“ spurgte han livligt, som undredes han over, at den unge Krieger ikke alt havde vist sig for sin Konge.

„Vel i Færd med at tilse Kongsgaardens Mandskab, paa det hans kongelige Herre kan vide sig sikker.“ Nilaus greb Ordene som de lynsnart bød sig frem fra hans Indre. Og han fattede i samme Stund ikke, hvorfor han dulgte Paris Hjaltesøns Skyld, hvorfor han forhalede den Stund, da Kong Knud skulde kende alt, som det rettelig var. Han fornam det næsten, som stod den unge Krieger, bydende og mandig, bag ham, og saa længe han følte ham i sin Nærhed, mægted han ikke at klage ham an.

Han kunde ikke gøre sig det rede, om det var, fordi han fornam denne overmægtige Byden, eller fordi det var Døden for Paris Hjaltesøn endnu den samme Nat; i det Stykke var Kong Knud ikke naadig, mindst naar det var hans egen Mand, der havde frækt forbrudt sig.

En liden Frist endnu, en liden Frist — saa længe blot som Kong Knud nød sit Maaltid — eller til i Morgen! — —

Ovre fra Voldgravens Skrænt lød Raaben og Tummel, mange Stemmer faldt i hinanden, lyse af Raseri, skrigende vidløse. Pilesuset mod Borgen var hørt op. Som en bred Flaade vuggedes de af Strømmen Voldgraven rundt, et lumsk Tæppe, der dækkede, men ikke bar — hvad den gamle Vendelbonde fik føle, der han i sit blinde Raseri sprang frem for i god Tro at løbe Storm mod Borgens Mur og sætte sin Fod som første Mand paa dens Grund. Halvt druknet, spyttende og gispende og fægtende med sine tykvamsede Lemmer, blev han med lange Spyd fisket op over Vandfladen.

Kong Knud saa det gennem Gluggen i Hallen og lo, saa han maatte holde sig for Brystet. Han bød, at ingen Pil maatte sendes fra Borgen saa længe til Vendelbonden var reddet — og han lo, og alle Mændene ved Leddet lo, der den byltede Gamling trillede ned mellem Spydene, lig en Glød mellem Pinde, og atter maatte fiskes op.

„Der fik du kanhænde lidt Svale i det forstyrrede Gamlingeblod,“ pustede Kongen ud. Og over Vandet begyndte en hidsig

Drillen, en skemtende Spotten fra Kongs-
gaardens Svende — En sendte en Klud
paa Spidsen af sin Pil, at Gamlingen
kunde bære sin Snude deri, om den
skulde fange an at dryppe.

„Er der nok af slige i Jeres Hær, da
staar Kong Knuds Liv og Rige visselig i
stor Fare.“ —

„Vent til alt Løvet falder, da vorder
her Sølvbro af Poplernes Blade — Vid-
det tynger jer allenfals ikke.“ —

Inde fra Muren løftede sig en rolig,
velklingende Mandsstemme, det var Prins
Erik, Kong Knuds ejegode Broder. Han
talte klogt og mildt over til det forbitrede
Folk — hvor mange vilde ikke nu være
ramt til Døde af Pile fra Borgen, hvis
ikke Kongen havde forbudt al Skyden,
til den gamle var reddet. Og det skønt
Bonden fløj saa vidløst, blindet af sin
Lyst til at dræbe netop Kongen —

„Og den Konge er det, I hader og
forfølger og agter at berøve Liv og Land,
sandelig I ser ikke jer egen Tarv.“

Ovre fra slog en haanende Skraalbølge
ud i den lyse Nat.

„Vil I høre og agte min Mening,“ fort-

satte Prins Erik venligt overtalende, „saa fald I nu til Føje. Og det siger jeg Eder, jeres kongelige Herre vil villig laane Øre til jeres Misnøje og komme jer i Møde, hvor han kan. Send to af jeres bedste Mænd herover, og Kongen vil høre deres Bøn og tilgive alle, og Morgensolen skal lyse ikkun over en fredelig Konge og et fredeligt Folk.“

Den samme Skraalbølge løftede sig som før, men stærkere, hadefuldere — og da den sagtnede, skød en enkelt Stemme ud af den, lig Flammesøjlen oven ud af et ildsvangert Bjerg. Hvert Ord kom tydeligt i den tyste Nat og med Ondsindets langsomme Haan:

„Fra Romerrigets forslugne Gaard
hid kom han, den gejstlige Stand;
Knud Konning hannem i Møde gik
med Guldkar paa hviden Hand“

Og i en vild Skraalen kom Omkvædet:

„Skam faa han, den lede Herre Kong Knud.“

Alt ved det første Vers rejste sig Kong Knud, dirrende af spændt Uro. Han vidste, hvad en Nidvise kunde bære i sit

Skød, var den som her digtet af Had,
vidste, hvor skamløs den kunde bære sine
Haansord ud blandt Folket og holde sig
i Aarhundreder.

„Den Pavestand sneg sig i Dannevang
og ind i den Kongegaard,
saa listelig krøb han i Kongerum
besov den Konningemaar.

Skam faa han, den lede Herre, Kong Knud.“

Kong Knud slog Haanden i Egebordet,
han rejste Hovedet, hver Sans var spændt
af at lytte. Nilaus lagde godsindet sin
Haand paa hans Arm og bad ham heller
gaa til Hvile.

„Han smigred, han loved, han fandt sig Vej
med Liste den Boler from:
„al Paradishavens Lyksalighed
den faar du for Jomfrudom.“

Skam faa han, den lede Herre, Kong Knud.

Kong Knud blev svimmel og hjertesyg
og bleg som en Liljeham;
saa listelig lo han den Bolersvend,
der Kongen var svanger ved ham.

Skam faa han, den lede Herre, Kong Knud.“

Knud rystede Haanden af sig; i sin
Stilling saa han ud som et vejrende

Kronstyr: den rejste Pande med det tilbagekastede, bugnende Haar, de store funklende Øjne, der i den sparsomme Belysning var som Ravnevinger, blanke af Sol. De stærke Næsebor gik følsomme ud og ind og imellem de sorte, fine Haar inde i Næseborene sank Luften ud i Kammerset som fintsiiede blege Straaler — Aande efter Aande, bølgende hedt fra det kongelige Bryst, der steg og faldt uden Hvile.

„Knud Konning fødte sit Slegfredbarn
han kaldte det *Tiendelov* —
og Skaden slaar med sin sorte Stjert
og ler i den vilde Skov.

Skam faa han, den lede Herre, Kong Knud.“

Han vendte sit Aasyn bort, men Blikket flyttede sig ikke, det holdt sig — ligesom lyttende — til den Side, Sangen kom fra. Tryllebunden. Som var baade det og hver kongelig Sans forhekset og tvungen til at indsuge den giftige Smædedrik. Den svære, buede Underlæbe truede med at vælte sig helt op over Overlæben, som en oprørt Sø bryder over en Dæmning. Den frie Haands Tømmelfin-

ger borede sig ind i den knyttede Næve, og Fingrene sluttede sig som Jern omkring den i et frygteligt Favntag, hvor alle Muskler skjalv. Helt op over Armen saas tydelig gennem det stramme vævede Ærme en Muskel, der krøb svulmende som en Kæmpeigle.

„Den Skade slaar med sin sorte Stjert
lad vokse det Slegfredskud,
som Nidhug suger i Gelmerhver,
saa suger det Landet ud.

Skam faa han, den lede Herre, Kong Knud.

Og Skaden ler i den gule Skov
og samler sin vilde Hær;
den Slegfredunge faar Ram vi til,
naar dræbt er den Kongemær.

Skam faa han, den lede Herre, Kong Knud.“

Klart og tydeligt klang det gennem den stille Nat. Det var som om Frostens var Kongens Uven, den aad hver liden Luftning, den klarede hvert Ord med sin Tysthed, gjorde det klingert og formfast og bød Kongen det paa Nathimlens lyse Sølvbrædt.

Og da Sangen var færdig, og Omkvædet skraalet uformeligt op, brød et Dyre-

glam løs derovre, en Hujen og Truen, isprængt med enkelte Haansord fra Sangen, Giftdraaber, der kastedes i Grams, Gnister fra et Hadets og Forbitrelsens højtblussende Baal, udsøgte Gnister, der sved, hvor de faldt.

Kongen stod stiv og stille.

„Det turde hænde, at I *ikke* fik Ram til min Slegfredunge, om ogsaa I fik Ram til mig“ — han nikkede og skød Læberne til, end bestemtere, bedsk og streng.

„Ikke mit Liv alene eftertragter I, men ogsaa min Ære — smæde mig til, skulde I. — Men er Kampen saa grum, velan ...“ Han blev ved at nikke, som tog snelt hans Tanker Form efter Form, og Ordene faldt fra hist og her, som Sandskorn flyr fra Hestenes Høve under den vilde Fart.

Han havde i Smædevisen maalt Oprørets Ondsindsgrad, og i Forhold til Uvejret gik Bølgerne i ham selv.

„Det bæres mig for, at mit Slegfredbarn er et længere Liv beskaaret, end I tror, selv om I skulde faa Ram til dets „Moder“ — han tog med bitter Lyst Nidvisens Haansord i Brug — „Dets

„Fader“ skal nok vide at varetage dets Ret — — — Og tungt skal det visselig falde jer, tungere end Slavens Aag.“

„Agter du da at lægge Slaveaag paa dit Folk, Frænde?“ spurgte Æsbjørn Jarl blidt henne fra Nidhug-Tjaldet — han var gledet frem fra sit Soverum og, geskæftig som en Rotte pudser sin Snude, stod han uskyldig og ivrig og legede med Fingrene mellem de vævede Lig.

„Mit Folk skal lyde!“ Hvas klang Tonen, og hvast var det Blik, der føg, lig det spidse Glimt af en Knivsod, over mod Æsbjørn. Og heftig gik han frem og tilbage.

„Lyde — lyde!“ Han stampede med Foden i de dumpe Gulvplanker.

„At sætte sig op mod mit Bud, er at sætte sig op mod Gud — og *han* skal nok vide at tugte dem, som jeg vilde tugte hver den, der sætter sig op mod en Jarl, kaaret af mig. Her tror de Folk, at deres Konge er til ikkun for at føre an i deres Krige, smykke deres Fester og vise sig paa Tinge og ellers lade dem gøre, som de lyster!

Den Dag skal komme, da I maa er-

kende, at Kongen er Herren“ — Vreden kogte i ham — „skal jeg end blive rød til Bugen af at vade i Blod.“

Rundt, rundt kransede Æsbjørns Finger omkring Møens Legeme i Tjaldet, rundt, rundt — som lytted han med alle Ører og hele sin Hu, lyttede og gemte.

Kun Nilaus tog stiltfærdig til Genmæle.

„Du taler ondt om dig selv, Broder, en kristen Konge vader sig ikke rød i Blod, han tager heller Sæde blandt Landets milde og lovkloge Mænd og viser Sagtmodighed — thi Sagtmodighed er den Stærkes Vidnesbyrd om, at han ogsaa styrer over sig selv.“

„Altid var du en Drømmer Nilaus — du og Erik! I kunde saavist blive dugelige Konger,“ smilte Knud lidt haanlig. „Nu, sker Spaadommen Fyldest, at fem af Kong Svends Sønner skal besidde hans Trone, da maa vel en af jer blive det.“

Vil Gud, da vare det længe!“ Han slog igen det mægtige Krondyrhoved tilbage, „mindre nu end nogensinde, staar min Hu til at miste Kronen.“

Den Vise skal de have betalt“.

Han gik ivrigere og ivrigere. „Nu har

jeg faaet skarp Lud i Aarerne, giv mig nu blot Stunder, giv mig nu Stunder til at samle mine Folk.

Endnu en Gang skal der stævnes til Kamp, jeg skal samle en ny Flaade — hans haarde Knoer smaaslog urolig og heftigt mod Bordpladen — „jeg skal komme hjem med Engellands Krone paa mit Hoved saa vist som Gud er til. Ikke taaler det danske Folk milde Kaar og Fred, det har det ofte nok vist, da vorder hver Mand stor og selvglad og fed af Skryden, og ikke formaar de heller at holde Fred sig selv imellem, de er kævlagtige af Natur og krigsfjantede, til Skam for Landets gode Omdømme.

Nej, Kræfterne skal tages i Brug — for Alvor. Først tager vi Engelland, det er vort med Rette — vor lovmæssige Arv fra Knud den Mægtige og hans Sønner.

Og til Norge har vi Ret.“

„Og Sverrige!“

Nilaus saa spørgende ud, Kongen lo kort.

„Knud den Stærke har Ret saa langt, som hans Attraa naaer.“

Kong Knud sov.

Den hvide Maanesølvflod randt rolig fra Gluggen i Loftet, stod lodret som en Aandesøjle midt ned mellem de dunkle, hedenske Tjald. Mørket laa indom Væggene.

I det døende Langbaal gav det smaa Knæk, som sprængtes de efterblevne Gnistere, idet de sluknede — Lyden kendtes, som naar man i en dunkel Skov ved Nattetid hører Grene brydes borte i Mørket.

Og saa ved man ikke, hvad der kommer.

Det var for Nilaus som fornam han gennem Natten en Urmørkets sælsomme Magt, en dunkel, stigende Vælde, fjerne Kræfter, der ligesom rejste sig af en gængende, sortgrøn Sump og nærmede sig, svøbte sig om Sjæl og Sind som giftig Aande, lammede, forkoglede.

Og kun dybt, dybt i Sjælens følsomste Grund fornam han med Bæven: dette er den frygtelige Magt, som stiger fra Gal-

drernes Urkilde, fra den dunkle, urene Kilde i Fortidens Dyb, ve dig, om du er svag — da rives du med som med Bølgen et Avn, omhvirvles, fortumles, forgaar.

Han fornam en gaadefuld Gru, sortgrønne Vædsker bølgede hedende ind over ham, rev ham med sig, berusede ham —

Fra Olieskaalen slikkede Flammen op som en hed gylden Tunge, i dens Lys saa han sin Farbroders gule Aasyn og de smalle Øjne, der glimtede gennem Dunkelheden som grønne Øglestænk i en Dynge vissengule Blade. Og bagved skelnede han enkelte Omrids i de hedenske Tjald og udskaarne Afgudshoveder med store, gabende Munde.

Alt var saa tyst. Oprørerne var falden til Hvile eller pønsede i Stilhed paa lumskke Angrebsmaader. I Hallen hørtes kun Æsbjørns urene Røst, og hans sære kremtende Strubegynt

„Det var ikke et Blunk for tidlig, jeg kom, han havde slidt sine Baand — og saa tykke var de“ — Æsbjørn Jarl løftede sin skindmagre, graa Hekseklo, mellem Pegefinger og Tommel viste han en

Hugorms Bredde — „saa tykke! og dem havde han med Tænderne sønderlidt paa tvende Steder! Blodet skummed ham om Læberne, saa havde han gnavet — ikkun en liden Stund til, og han havde været fri!

Jeg fandt et Jernbidsel, som jeg lod binde ham forsvarligt i Munden — kanske har han ondt for Tænder.“

Æsbjørn vrænged Mund i et Grin, der var giftigt som troldslaaet Bryg; mellem smalle, visne Læber stod Tænderne op som Rader af sværtede Stubbe efter en Brand — og han fortsatte sagte hvæsende:

„Jeg prøvede at prikke ham lidt her og der — saa sagtelig — med min Knivsoed! Mener du, at han kered sig om det? Nej, ikke et Gryn.

Men da nævnte jeg Fru Lucilia!“

Æsbjørn tog sig med tvende Fingre om Hagen og lukkede Øjnene i Vellystens Betagelse, og ud fra hans hele Krop tyktes det Nilaus, at tusende Smaatrolde sprang og kvidrede:

Dippe dippe dippe
                                   slagte slaa og skænde
 dippe dippe dippe
                                   det er Lyst kanhænde

Dippe dippe dippe
 dippe dippe dip
     pine og fortræde
     dræbe og forsmæde
     alting Ynk iklæde
     da er vi til Stede
 dippe dippe dip.

Nilaus fornam ligesom en sortgrøn Bølges første Skyl, smaa perlende Skumstænk føg ham om Ørene; og mens han biede nysgerrigt efter Beretning om den fangne Bannerførers Kval og Kamp, berusedes han af Ondsind, og hans Hæle smaabankede mod Gulvets Planker i Takt med Smaatroidenes Kvidder:

dippe dippe dippe

„Han sprællede lig en Fisk,“ hviskede Æsbjørn. „Og jeg spurgte dog ikkun, om han kendte, hvad Lod en troløs Hustrue er beskaaren? hvad Lod den skønne Fru Lucilia kan vente sig, naar Dagen gryr?

Æ-æ-æ-æ-æ knækkede Æsbjørn i Henrykkelsesanfald, og Nilaus hørte sig selv knække med —

„Jo, sagde jeg ham, naar Dagen er tilfulde lys, saa man ret kan se, da er det

Skik, at den troløse i al Slægtens Paasyn klædes nøgen af sin forhaanede Ægtefælle — tænk jer, Paris Hjaltesøn, sagde jeg, Haaret afklippes, alt det fagre, gyldne Haar falder til Gulvet i Stedet for at hylle jert Brudeleje i et guldgyldent Flor, som I vel havde drømt, Paris Hjaltesøn, som I vel havde drømt. Og nøgen jages hun ud, ud i den kolde, havklamme Vind og drives frem med Piskeslag — ser I det for jer, Paris Hjaltesøn, ser I de røde Strimer paa den hvide Ryg, lig blodige Aarer i et sneskært Liljebblad — ser I Blodet rinde i Taarer, saa røde, som randt de fra hendes sønderflængede Hjerter, ned over den mødige Fod? — Gennem Lunden, Paris Hjaltesøn! ser I hende? gennem den fagre Lund, hvor I mindede hendes varme Knæ, ud over Heden hvor Ræve og Ulve bo, ud til Havet, hvor en Skipper kanhænde finder den forpiskede Krop og tager den i sit Fartøj, til han ikke gider set den længere og kaster den i Havet.

Eja, hvor han dansede over Kælderens Gulv — ak, hvor han danser fagert, den Paris Hjaltesøn“ — Æsbjørn virred be-

taget med Hoved og saa frem med underfundig Lyst.

„Ikke undres *jeg* over at din fagre Frue fik saa skæbnesvanger en Trang til at danse med.“

Æsbjørn gik videre med sin pyntelige Fortællen.

„Han huggede med de bundne Fødder i Kælderens Jord og væltede sig — han ligger fast i en Dynge af oprodet Jord, omtumlede Kar og alskens Husgeraad — han dunkede Nakken i Gulvet, saa man fast skulde synes, den maatte være af Graasten, at den ikke sprak — — — og han hylte af Raseri som vilde Dyr under Sultens afmægtige Pine!

Og de Eder!“ — Æsbjørn saa forfærdet ud — „gudsbespottelige! Men han formaar ogsaa at bede. Han beder med saa stor en Inderlighed til Gud og til Guds Moder, til Hel og Odin og Satan — han gør ingen Forskel i sin Bøns Inderlighed eller i sine Løfter, han lover ærligen sin Sjæl til den, der vil løse hans Baand“.

Og Æsbjørn gryntede, og Nilaus gryntede med, beruset af giftig Lune, han vidste ikke af sig selv, han hældede sig frem

mod sin Farbroder, grinte tyst ud i Dunkelheden og plirede —. Dybt i ham, saa dybt inde, at han ikke mægtede at tænke det, men kun saa det i Opdukken, mindedes han, som han der saa Æsbjørns Aasyn over Bordpladen, et Syn fra sine Barndomsaar. Han og Erik gik hjem en Aftenstund gennem Skoven, da laa der paa en liden, halvsmuldret Stub et Rævehoved til Hvile; det flyttede sig ikke, det smilte mæt og polisk, og de flyede rædde begge to — „den havde saavist ædt sin Bug fuld af Lærkeunger,“ mente Erik, „og nu laa den og frydede sig over Lærkeparrenes Savn og Kvide i de tomme Reder.“

Æsbjørn sad stille hen. Nilaus fornam over sin Ryg et knugende Pres; en Kuldeskælven betog ham og Feberhede ret efterpaa — ned fra Gluggen hang det sølverne Maanebælte, slæbende et Stykke henad Gulvet — men inde i Mørket rugede Tjaldene, og Nilaus drog Aanden tungt, tungt!

„Sælsomt,“ hviskede Æsbjørn stirrende frem, „at tænke sig, at Danmarks Krone og Land i denne Nat ligger herreløst hen — ligger aabent for snart sagt hvemsom-

helst — blot én mægtede at gribe det med Hænder, som ikke skælver.

En haandfast Hedningenæve!“

Han rokkede tænksomt med Hovedet.

„Der kommer altid Stunder, hvor alt, man begærer, byder sig selv til — tag det og det er dit — Hemmeligheden ligger kun i at se Stunden, og Storheden i at gribe den uden Tøven —. Alt ligger saadan — i visse Stunder — Elskov, Sejer, Gods og“ — Æsbjørn Jarl løfted sit Blik og fæstede det paa Nilaus i livløs, stivnet Ro — „og en Krone!“

Saa saa han igen bort.

Mørket kom, Nilaus fornam det — som en uhyre Bølge, der mumler, før den skyl-ler over.

„Knud er ikke mere Konge end Bonden, der denne Nat sover i sin Hytte. Magten er gledet ham af Hænde,“ mumlede Æsbjørn som i Drøm.

Og han lagde sin klamme Haand over Nilaus, og Nilaus fornam som Dødens Gysen; Æsbjørns Hud udaandede Tusender af Aandepust, der kendtes som Ligfluers Kryben over det Sted af Huden, de rørte.

„De derovre,“ hviskede Æsbjørn, „de som sang den fagre Vise før, fatter du, hvad de giver for Kong Knud, død eller levende? — De giver hans Krone, du, gladelig, til den, som bringer dem Kongen.“

I Nilaus var der noget, der jamrende sank.

Men Æsbjørn smilte, mildt og frækt.

„Se, hvis det nu ikke var Nilaus Svendsdatter, som var Herre paa Sjørring Kongsgaard, men enhver anden — enhversomhelst anden — da vilde han gribe den herreløse Krone og sætte den paa sit Hoved, før Dagen gryr.

Kun den er Kongen, som har Magten!

Knud — sover — i en anden Mands Gaard.“

Æsbjørn kløede sig i Haaret og lo harmløst, som sad han mildelig og spøjte.

„Hvis det ikke netop var Nilaus Svendsdatter, den fromme Nilaus, der har gaaet og set paa sin Viv, som en Hund slikker sig om Munden, men aldrig rørt hende — den fromme Nilaus, der samler Duggen op i store Liljebægre og brygger Mjød til Englene . . . .“

Blodet for Nilaus susende, som en rød Taage, op til Hovedet; han mindedes sine Barndomslege, han en Gang i uskyldig Tillid havde betroet sin Farbroder og siden var bleven haanet for de hundrede Gange —

„Hvis det var enhver anden — en Mand forstaar sig — da gik han sindig og djærvt i Gang med det, som er det letteste af alt: — overfalde og binde en sovende Mand.

Og derpaa sendte han — mig — over til de forbitrede Vendelboer.“

Æsbjørn rejste sig, strakte sin Haand ud og talte indtrængende som til en Forsamling, han agtede at vinde for sin Sag, hidse den, til den blindt var hans Redskab:

„Hører I det, Danmarks Folk, stolte Folk, som arvede Helteblod fra jeres Fædre — nu nys i Nat lovede Kong Knud jer *Slaveaag!* Jeg hørte det, og Nilaus Svendsøn, den unge hørte det.

Og han sagde: „hver dansk Mand — og Vendelboen mest — er fed og selvglad af Skryden! Og Tiendeloven og mere til skal paatvinges jer, vorder jeg end rød til Bugen af at vade i Blod!“

Æsbjørn gik frem over Gulvet, han saa halvt haanende tilbage.

„Fatter du nu?

Eller er dit fromme Hjerte rystet saa i sin Rod, at du fast intet sanser?“ Han standsed og saa — ondt æggende.

„Om Kong Knud bunden blev lagt imellem dem, hvad mener du, de gav for det Syn, naar de først havde erfaret mine Ord?

Jeg skal sige dig det, Nilaus, de gav *ham* Kronen, som gav *dem* Knud — og Morgenen vilde hilse en ny Konge, saa vist som Dagen blev Dag.“

Nilaus stod stille, stille — og han fornam den dunkle, stigende Vælde, den frygtelige Magt, der rykkede frem fra Dybet et Steds i det fjerne, svøbte sig om hans Sjæl og Sind som giftig Aande, lamslog, forkoglede. Han saa det som store sugende, haarede Krabbeklør, der greb ind om hans Hu, rev ham med i noget svimlende dunkelt, fast tabte han sin Aande . . . .

Kong Nilaus af Danmark.

„Aldrig, aldrig gaar Erik med til sligt!“
hviskede han tungt, men saa ikke til Æsbjørn.

„Erik!“

Der blev tyst en Stund, saa kom det henne fra Mørket, fra Nidhug — Nilaus saa ikke derhen, men han vidste Æsbjørn var der — „Erik, han faar vel dø med sin kongelige Herre — som og Paris Hjaltesson“ — — —

Tunge Drag, tunge, tunge Drag løftede Nilaus spinkle Skuldre, han stod med bøjet Hoved og skuede ned, alt i ham var saa tyst som den sorte Død.

*

*

*

En Hedningenæve i Tingene.

Og han var Kongen.

Aldrig vilde det høres mere, det haanske: Nilaus! han! han vorder aldrig Konge, han er som Møerne om Vaaren, de drømme, men ved ikke om hvad.

Aa, der steg i ham en vidløs Trang til ret at være Mand, tage med nænløse Hænder, øve Nidingsværk, saa det skulde kendes over det ganske Land: Nilaus er vaagnet, tag jer nu i Vare.

Kongen! Var han først Kongen!

Da var Smædeordet, hans Livs Pine, den truende Skændsel, der altid hang rede

over hans Hoved, for evig besejret: Nilaus Svendsdatter.

Men — tungt drog han sin Aande — det blev dyrekøbt Sejr.

Han drog sig langs Bordet — med Ryggen til — stirrende frem.

Og han saa det saaledes, som det skulde ske, saa det grant —. Han skulde altid, kunde slet ikke slippe for at se et Billede forud. Det var kommet derved, at han altid, naar han i Glæde forud tænkte sig gaaende om i den blomstrende Lund eller ved det skumsprøjtende Hav, hvor Bølgerne var som blaa, baldyrede Sejl — da saa han det grant, før han kom der, saa det indtil den mindste Smaablomme, der hvid eller gul saa op som et Øje fra Græsset —

— og da skete det stundom, at han fik nok i Synet forud, saa han ikke kerede sig om virkelig at gøre det, som han saa levende havde drømt sig.

Han saa sig selv og Æsbjørn og et Par af de mest forvorpne Svende liste sig frem — såa Tæppet sitre foran Kongens Seng — og han saa Kongen kæmpe om sig, springe halvt ud af Sengen — alle-

rede tror Nilaus alt tabt, da er Æsbjørn der, han rammer med Sværdfæstet Kongen i Panden — og Kongen griber sig op til Hovedet med et kvalt Raab af Smerte

Og saa er Kongen bunden.

Med de store, stolte Øjne fæstede paa Nilaus siger han med værdig Ro: „Broder, kom i Hu dit Løfte til vor døende Fader, Løftet om kristelig Vandel i Liv og Færd —“

Og Nilaus saa endmere — til Trods for, at han erkendte med stor og uomstødelig Vished, at naaet hertil vilde han løsne sin Fange — ja endmere vidste han saa vel, at hvert Fjed han gik frem af Brødens Sti, vilde hans største Part holde med de besejrede, ynkes over dem og haabe med dem — men dog saa han Misgerningen udforme sig videre, fulgte den tryllebunden i alle dens Led og Dele.

— — — Vendelboerne faar Kong Knud, han ligger imellem dem, de smæder ham til, de spytter paa ham, de er som Aadselhunde, de haaner den bundne Konge og prikker ham, til Blodet flyder! — Og Blodet i det kongelige Aasyn beruser, for-

raser dem, de vælte sig over ham, de stikker og slaar, og han dør som en Dynge blodig lind Grød, hvori to straalende Kongeøjne drukner.

Og selv staar *han* frem, og Vendelboen kaarer ham til Konge, de kysser hans Hænder — og paa hans Fingre kommer der Blod fra Kongelemlæsternes Klæder — og blodige Vaaben løftes til hans Ære: leve Kong Niels!

Og Tiendeloven skal bortfalde, og Kristenlæren udryddes med Rode, det er hans første Kongeløfte. Og alt, som er kristent, skal lægges paa Baal og brændes.

*   *   *

En Hedningenæve i Tingene

For sit indre Øje saa han Fru Lucilia glide langsomt frem, med Hænderne som hvide Straaler oprakt i Bøn — vovede han at røre hende?

Nej.

Thi hun, som Kristenlæren, havde lænelagt hans hedenske Stordaadsmod, hans Vildkrigertrods og djærve Følelsesløshed!

Og han fornåm sig grebet af et betændende Had mod den knælende Kvinde

derinde — dræbe hende — i et voldeligt Favntag, raat, ondt — da havde han knust Kristenlæren i sig selv og i Danmark for evige Tider.

Da først blev han en Mand!

Han vilde — vilde!

Og han vilde endmere knuse det i sig selv, som ikke vilde.

Han drejede sig om mod Æsbjørn og nikkede kort og fast. „I Nat dør Nilaus Svendsdatter“.

Æsbjørn saa uforstaaende først — men da smilte han. Og ved Smilet vendte Nilaus sig bort.

„Ja saa Nilaus, ja saa — i Nat dør Nilaus Svendsdatter, og af Morgenens blodige Skød fødes en Konge.“

„Hold Mændene rede,“ hviskede Nilaus. Hans knappe Herskertone frydede hans Øre. Saadan var det at være en Mand.

„Mændene rede,“ ekkoede Æsbjørn, de smalle, bitte smaa grønne Øjne lyste som Ir i en Sprække.

„Og saa kommer jeg,“ blev Nilaus kortmaalt ved, „jeg har ikkun en Hilsen at bringe min utro Viv først.“

„Kanhænde hun ikke overlever den Hilsen,“ frittede Æsbjørn skinnende.

„Kanhænde,“ skinnede Nilaus tilbage, med kongelig Højhed.

Æsbjørn gik til Døren, han vendte sig om, og fjernt der i Dunkelheden saa hans gulblege Aasyn paa den tynde Krop ud som et Dødningehoved paa en Stang.

„Jeg faar Stunder at sige ham der i Kælderen, hvorlunde det staar til — —“

*

*

*

Vel en halv Snes Gange har Nilaus rakt sin Haand ud mod Kvindestuens Dør, han kan ikke faa den Dør op —

Der inde ved han, hun knæler i Bøn, med Hænderne, de smaa Jomfruhænder, oprakte, det løftede Aasyn er lukket og hvidt som en perleskinnende Duevinge. Og med en Kraft, der naar Alfader i hans yderste Rige, kalder hun om sig en Hær af hemmelighedsfulde Forsvarere. Gennem Bønnens brændende, al Jord forglemmende Inderlighed, skabes en Aande, som baner Vej for det uangribelig hellige.

Han kan ikke, *kan* ikke — for hede Helvede han kan ikke!

Derinde vaager Guds hellige Aande.

I stumt Raseri, i Afmagtens Hædefuld-
hed, stirrer han mod Døren — op skal
den!

Sparkes op!

Næves ind!

Brydes i Splinter!

Op skal den!

Kan han ikke her i den ældgamle Hed-
ningerede, hvor skal han da faa Bugt med
den lammende Kristenhed!

Den der er som Gift i hans unge Blod!

Thi i Blodet jager de vilde, fuldtlevende
Dyr, de der som Stordaadstanker stiger
til Hovedet og ryster af sig Daad. Han
ser dem — hedenske som Fenrisulven,
med hvasse, hvide Tænder og blodige
Munde, med Skum og Fraade fra de skæl-
vende Næseboer, og med Flanker, der
stiger og falder, hastigt, efter den fnysende
Aande. Saadan jager de ad Blodets Veje
i Helten, han kan ikke andet, han maa
fnyse og slaa Blod, om det saa er af Ste-
nen selv! Og har han fostret en Tanke,
der viser Vej til Herskerens Magt, til
Besiddelsens selvbevidste Lyst, da har han
ikkun nødvendig at give sig sit Blod i Vold.

Nilaus aandede ind, ligesom samlede al sin Aande indenfor sin spændte Barm, nikkede og smagte — han vilde give sig sit Blod i Vold, slaa med Hedningenæve, han pustede alle Kræfter op i sig, tøvede, aandede ind endnu en Gang, ve dig Lucilia, din Time er nær — nu —

*   *

Hans indeklemte Aandepust føg ud lig en lang, bleg Hvirvel i den dunkle Kulde — og han stod stille og saa paa Døren.

*   *

Dette at han *skulde* tage en Beslutning var færdig at gøre ham gal!

Fordi han vilde ondt og ikke evnede det.

Fordi han ikke vilde ondt og dog ikke evnede at holde dets Begær fra sig.

Og i sig fornam han en Gift, han ikke vilde taale der længere, Kristenhedens Gift. — Ogsaa han var Ætling af Svend Tveskæg, af de gamle Vildkrigere, der tog, *hvad* de vilde, og *naar* de vilde, og lod haant om anden Mands Ret, var han ikke netop deres Ven. Han havde denne

Nat — og stundom naar han tragtede efter Hævn over Paris Hjaltesøn — fornummet de bidske, hedenske Dyr med de lystne Munde, fornummen deres vilde Begær i sit Blod.

De *var* der.

Ogsaa i ham.

Men de var syge ligesom — mattede — af Bidsel og Baand. Han tyktes at se Christ hin milde gaa ved Siden langs Blodets Veje, han fór ikke, han gik med jævne Skridt i sin hvide Kjortel, og stille lagde han Tøjle efter Tøjle paa de stejle Dyr.

Derfor dræbte han — Nilaus — ikke forlængst den dristige Bannerfører, derfor tog han ikke sin Kvinde med Vold.

Derfor kostede det ham denne Nat en saa umenneskelig Møje at slaa en Hedningenæve i Tingene!

Dog intet var lettere!

Sov ikke Kongen — sov sødelig og trygt, stod Æsbjørn ikke rede med Mændene — ikkun et Ord, en liden Stund —

Og *han* var Kongen.

Og blindt, med lukkede Øjne, fnøs han gennem Tænderne lig en hvæsende Vild-

kat, fnøs henimod Døren — Mægtede han ikke at sønderbryde det hellige Spind om Kvinden derinde, da mægtede han intet!

Og han sneg sig i Vaande rundt om det døde Langbaal, strøg med Haanden op over sin Isse, der hvilte ned over hans smertende Hoved lig en glohed Hætte. Han glippede med Laagene og stønnede — og han fornåm en uvis Bitterhed, fordi Skæbnen havde kastet alt dette paa hans Vej. Det tyktes ham ligt, som naar en Kvinde har faaet i Skænk et mægtigt Smykke, saa tungt blot, at hun ikke aarker at bære det —

Og kredsende om Langbaalet og truende ind mod Kvindedøren gav han sig Stunder til at se ind i sig selv. — Derinde led han Kong Knuds Døds-kamp, derinde hulkede han Paris Hjaltesøns afmægtige Kval, derinde bad han brændende, grænseløst tiggende Lucilias Bøn om Hjælp —

Og fortere kredsede han om Langbaalet — Oluf skulde blive Konge, Erik, selv Bent hin unge, kun ikke han — ikke han — ikke han.

Nilaus Svendsdatter.

I hans Hoved brændte det svimlende.

Han drog Pusten tungt, og det gik op for ham, at han var træt. I et flygtigt Blink saa han alt, hvad Natten havde bragt — først Luringen paa de to, som agtede at fly gennem den Løngrav, Æsbjørn Jarl omsider havde funden. Saa Kampen med Paris Hjaltesøn, sidenhen Lucilia — Kong Knuds Komme — det fór altsammen forbi hans trætte Tanke, og ogsaa det, at Natten gik, han maatte handle.

Hans Blik faldt gennem Dunkelheden paa Hels frygtelige Hoved, og paa en Gang stønnede han sin Nød ud i en sagte Gurgelen, for hans egne Ører at kende som en, der ler i Krampe — og han stillede sig op foran Hel.

„Har du set min Lige før, Hel — har du i din Levetid fra alt levendes Begyndelse set en som mig, hvis Liv rinder hen mellem vil og vil ikke? Har du Hel — saa sig mig, om han nogentid blev Konge?“

Svimled han, fordi Helvævet rørte sig, eller tyktes det ham, at Helvævet rørte sig, fordi han svimled?

Han tog sig til Panden, han fornam som to ophedede Sten, der klemte sam-

men om hans Hoved, og han var hed over Lænden som Ild. Han vilde ikke give tabt; han vilde udæske Hel den frygteliges Mening om sin Færd, og saa vilde han tage med knyttede Næver, slaa sig gennem alt det, som trodsed, og paasætte sig den Krone, der næppe var kold efter den dræbte Konge.

Stift saa han ind i Hels Aasyn — søvn-pint forvreden stirrede det, med Træk, hvor Dødskampen stod skrevet, som havde hver Del gennemlevet den for sig. Som om det mægtige Gengangerhoved af den døde, den rundne Tid var præget af Dagens Død, Stundenes Død, Nuernes Død, en Tidens frygtelige ubarmhjærtige døden sig selv ved Hjælp af sig selv, den store evige Selvmorder, Tiden.

Nilaus stirrede stift, han frittede Sansasigersken som fordem Odin „Forbigangne Tid, hvad ved du om den kommende, tal Hel og vis mig Vej i min Sjæls Mørke?“

Inde om Væggene flød Dunkelheden, Baalet laa udbændt og sort, strakt over Gulvet som et sovende Udyr, og Natten var tyst.

Nilaus saa op mod Tjaldet, og med ét

svimlede han, alt svimled. Og Plankerne blev bløde og bugnende under hans Fod, som stod han paa Bølgers Rygge, og de flød bort, bærende ham med sig. — Mulmfloden — Urpustet fra Sjælenes Sumpe, fra fjerne sortgrønne Dybder — det han før havde fornummen, kom vældende over ham — kvælende. — Det suste for hans Øren, han fornam sig kæmpende blindt i Mørket en stakket Stund — og saa —

— — — — —

Saa talte Hel:

Med Kæmpekræfter
det døende søger
at stride imod.

Men lidet det nytter
at trodse mod Tiden,
den krymper sig vel
i Fødselsvaande
en stakket Stund.

Men ud skal det Foster,
som Tiden bar i sig,
skal stampe det frem den
gennem sine Ribben.

Hel er kaldt til Live, og ved hendes Røst vaagner alle de gamle Tjald og de stumme udskaarne Gudehoveder. Thor lukker sin Mund, som i Aarhundreder var

skaaren aaben i Træet, og hans døde Øjne udslonger Lyn paa Lyn. Og fra Bænkens udskaarne Rygstykke løsner sig Guder i Flokke. Loke sniger sig frem fra Klyngen, hans Aasyn er brunt, guldbrunt, og hans Øjne er som Kattens i Mørke, skinnende flerfarvet som Svovlém. Han har Tyvsfingre, tynde og blege som afskallede Vidier, skabte til at sno sig kvælende om en barnespæd Hals — og hans Krop er immig og bugtet som en Slynggren.

Midgaardsormen — skaaret i Træet, der bærer alle Tjaldene, Hallen rundt — langsomt synker den ned, tyk og bugnende og skinnende grøn, helt nøgen og skællet. Hvert skinnende Skæl er lig en tyndsleben, kostelig Sten, der glimrer, idet den bugter sig, et Straaleskyl ud i Hallen som en Regn af grønne Perler.

Og Nidhugs Sugerskaale, syvkloede og vædskende, strækker sig frit ud, slingrer og vejrer — og den svære Byltekrop svulmer.

Hels Mund staar aaben. Og fra den udspringer under Buldren Mænd med silkeforede Kapper, slanke skinnende Vaaben og Ringbrynjer, Ring i Ring, Hundreder

af jernblaa Smaaringe, der skærmer de trodsige Bryster. Og efter dem kommer Mænd med flyvende Vinger paa Hjælmene og brede tyngende Slagsværd, der giver Banesaar, hvor de falder. Og saa Mænd med buskede, filtrede Skæg, Øjne som Storm har rødbidt, og med grove, hakkede Økser i de vældige Næver. Og efterpaa Mænd med Huder over de mægtige, af Vind og Kulde, skoldrøde Skuldre og med tunge Sten i de løftede Bjørnelabber. Og endelig nøgne, haarede Kroppe, halvt Dyr, krybende og gurglende, med Paddens runde Øjne, med Svømmehud mellem de mangleddede Fingre og med brede graadige Tænder i de mægtige Munde — flere og flere, vældende frem af Hels bundløse Gengangermund!

Mest er Fenrisulven paa Færde.

Forrest gaar den i Hedningehæren, og fra dens stærke Bringe lyser det som gennem Purpur-Dampe, Kraftens røde Ild. De hvasse, klare Tænder, lange og glubske, smiler hvidt af Rovlyst og Styrkens Overmod. Den hugger dem lunefuldt i, hvor den lyster, hvorsomhelst den kommer til — lig en Kriger, der dræber, fordi hans

Arms Vælde og hans Vaabens Skarphed er ham Lyst at skue. Fra dens Mund savler Blodet i Strømme, og dens Øjne er som flammende Rav, to Trodsens gule, gnistrende Ildsvælg i det uhyre Ulveaasyn.

Men se!

Fra Hallens anden Side, frem af det nye Tjald, vælder en Flod af Væsner i dulmende blaåt. De styrer fremad imod Hedningehæren, somme frygtagtige og somme ikke, men frem gaar de med Kors i de løftede Hænder!

Og Kampen tager ved. Dumpe Bulder høres, det knitrer, og Jorden skælver, og Stormen suser; det er, som om Verden vender sin vældige Krop og skælver i alle Lemmer!

Fenrisulven slaar Tænderne i de blaa Korsfarere, de falder for hans Grumhed som Blomster for Frost. Thor ofrer dem paa Graastensaltre, og Loke kvæler bagfra. Midgaardsormen løfter sit grønne, sit spillende Øglehoved og hvæser, Nidhugs Sugeskaale fraadser, og Ravne kremter. Og alle de mørke, haarede Dyreformer, der sidst mylrede af Hels Mund, styrter

sig ind i Kampen mod den blaa, fremvældende Bølge.

I Skarer falder den.

Højt løfter de Korsene, sænker de ydmyge Hoveder for Slagene, smiler i salig Glæde og kysser i Døden Korset.

Men hvor én er falden, gaar hundrede frem. Det er, som kom de fra endeløse Vidder, som tog deres Tal aldrig Ende, som fødtes de saa hurtigt, som Tiden rinder.

Og alt er Forvirring, Kamp og Rasen. Fenrisulven fnyser og lægger sig med hele sin Styrke, sine lovløse Kræfters Vælde dræbende over de værgeløse —

— — — —

Og se!

Fra Tjaldet siver et Straalevæld, stærkere og stærkere, og i det skinnende, gnistrende Lys, der er som tætte Stjærner, staar hvide Christ med højt rejste Arme.

Stigende Lys!

Stigende.

Dets Straaleglans lysner over Hallen, og alle de skumle, haarede Menneskedyr holder sig for Øjnene og flyr tilbage til Hel, den rundne Tid, hvortil de hører.

Loke slipper sit Tag om en barnespæd
Hals, Midgaardsormen ligger stille, og Thors
Hammer falder ham af Hænde.

Fenrisulven og hvide Christ kæmper
Tvekamp.

Dens Sider svulmer af Trodsen, dens
Øjne lyner saa blanke, saa skønne som
gyldne Sole, det højtbaarne Hoved er som
et Kvæde til Uforfærdetheds Pris, og dens
Hale pisker over Hallens Planker!

Den slikker sig om sin blodige Mund
og trodser og taaler Lys!

Hvide Christ smiler.

Hvide Christs Smil er det taalsomste
af alt, det smiler til Ven og til Fjende,
det smiler Lægedom ud over den dam-
pende Val. Og hvide Christs Øjne er
bløde, bløde som ømme Plejerskers Hæn-
der — nænsomme — og kærlighedsfulde.

Hvide Christ ved ikke Frygt. Langsomt
skrider han over Gulvet, til han staar ved
Fenrisulvens Side — og han lægger sin
Arm mildelig om dens børstede Hals.

Og Fenrisulven ser — og fortabes i
Synet. Og hvide Christ ser paa den, og
med linde, men stærke Fingre binder han
Lovens Baand om de svulmende Flanker.

Og alt bøjer Knæ for Tidernes nysfødte
Konge.

*

*

*

Nilaus for op, der Æsbjørn vrede-
rende rev ham i Skulderen.

„Dig selv lig, Nilaus, altid dig selv lig.
Med Danmarks Krone saa godt som i
din Haand lægger du dig i al Ro hen at
sove!“ Æsbjørn trak de smalle Læber
stramt op og viste de sorte Stubbe som
et kummerligt Forsøg paa at se bister ud.
„Du tror kanhænde, at en Krone er som
en Smaablomme, der kan plukkes, naar
det maatte passe dig!“

Han bøjede sig dybt og hvislede ind i
Nilaus Øre — Nilaus fornam den sure
Aande over sin Kind —

„Agter du nogentid at vorde Danmarks
Konge, da rap dig nu — alt skyder Ven-
delboen med ildomvundne Pile paa Gaar-
den! staar først den i Brand, da —

— da kan du spare dig al videre Møje!“

Nilaus rejste sig frysende fra Kvinde-
bænken, foran hvilken han havde hvilet
med sit Hoved mod Kanten — Han var

træt i hvert eneste Lem, saa træt, at det tyktes ham, de maatte falde fra hinanden og synke til Jorden, Armene fra Skuldrene, Hovedet forover, Knæene knække, og Ryggen svaje ud som en Bue, altfor træt til at holde sig oppe.

Ret over hans Hoved hang det frygtelige Helvæv — han strøg sig over Panden — aanej, fjernt i en svimmel Træthed tyktes det ham, at noget drog forbi.

Æsbjørns Hekseklo klemte ham om Armen — tvingende.

„Paris Hjaltesøn først?“

Da vendte Nilaus sig om — og tungt, med et Blik der vejede til af træt og hjælpeløs Kummer, spurgte han:

„Du kan hjælpe mig at ombringe dem nu, Farbroder — kan du hjælpe mig at leve Livet siden?“

— — —

I Æsbjørn Jarls Aasyn vred sig hver eneste Muskel indenfor det gule Dække, det kendtes, som lysted han mest af alt at slaa begge Kløer, ti sorte Negle i Nilaus's Øjne —

Men Nilaus aandede træt ud, og hans Skuldre sank — med Nakken hvilende

lagt tilbage og halvtlukkede Øjne faldt han hen i en lidelsesfuld Døs — — —
— indtil han tog sig sammen i et tungt Aandedrag.

„Gaa — og hent mig Paris Hjaltesson!“

*

*

*

Og de kom med ham — en hærget, flaaet Krigerskikkelse, mere hærget, end havde Paris Hjaltesson været i den vildeste Strid.

De røde, svulne Øjenlaag vare isprængt med tykke Aarer, og Skægget filtret i Blod, Læberne saas tyndslidte og skaarne af at gnide mod Baandene, der i Traser, men endnu bundne, laa om hans Hænder. Hist og her sad paa Ringbrynjen brune, storknede Klatter, som var Blod rundet igennem her og der fra smaa Stik af en Knivsod.

I det Blik, der fra de vilde, sorte Glenteøjne føg over til Nilaus, laa sprængefærdig Had og Elende.

Nilaus satte sig, han sank tungt til Stolens Sæde.

„Løs hans Baand.“

Det skete.

„Og gaa.“

I samme Stund Mandsdøren faldt efter dem, laa Paris Hjaltesøn med sit Knæ mod Planken foran Nilaus, hviskende, tryglende, tiggende, vidløs af Lidenskab og Angest; hans Hænder krammede over Nilaus Kappe, som febersyge Børn, der vælter sig paa Lejet.

Hende — hende — hende!

„I kan martre mig, saa længe der er en Trevl levende Kød til Rest, men I skal mindes, hun er uden Skyld! Jeg har lokket — og tryglet — og tvunget hende . . . .“

„Jeg ved det, Paris Hjaltesøn.“

„I Jesu Navn, saa lad hende med Fred!“

Nilaus sad stille og saa ned — tænksomt og træt.

„I kan besyngte hende, kaste Løngang til hende, sætte jert Liv i Vove — I kan ogsaa *bede* for hende — — — det havde jeg knapt tænkt!“

Nilaus rejste sig langsomt, Paris Hjaltesøn ogsaa. Det saas, hvor han kæmpede for at samle sig, i hans forstyrrede Træk, gennem alt hvad han tog sig til, fornam Nilaus Fortvivlelsens Mordtanker. Paris

Hjaltesson var, som han der stod, nylig løst af sine Baand, i Stand til *alt!* Der var ikke en Misgerning saa sort, at han ikke øvede den, var han dermed sikker paa Redning for hende; han var ikkun uvis om, hvor og hvad han skulde gribe fat om. Hans stærke, hærdede Legeme skjaltv under hans Ophidselse, saa hver Muskel tyktes sitrende som en Harpestreng under Huden.

Nilaus tøvede med at vende Ryggen til ham, han spejdede uvis op i de glødende Øjne.

„Jeg kan lide paa jer?“

Han saa det kæmpe i det ophidsede Aasyn.

„Frist ikke plaget Mand over Evne, Nilaus Svendsson. — Vil I hende ondt eller godt?“

„Jeg gaar jo for at hente hende.“ Nilaus fornåm en sælsom befriet Hvile i sit Sind, idet han saa Paris Hjaltesson bøje sig og kysse hans Kappe, der endnu laa paa Stolen. Det var, som om den rolige Fryd, han kendte, drog ind i Paris Hjaltessons hele Hu, den drog fuldkommen saa kvægende ind i hans egen.

Kvindestuens Dør gled op, han fornam ingen Modstand — en knælende Kvinde laa med Hovedet hvilende paa Sengefjælens Kant. Ud over Gulvet flød den hvide Kjortel lig stille Skum i en liden Bugt.

Han lagde sin Haand paa den haarombølgede Nakke, hun rejste Hovedet straks, drejede det en Kende til Siden og skælvede stærkt.

„I har intet at frygte. Rejs Eder!“

Han tog om den spinkle Haand, der var blodløs og kold, som var hver Draabe Blod, rundet af den i den lange Tid, hun havde hævet den i Bøn — saa førte han hende med sig.

De saa paa hinanden, de to — og paa Nilaus — undrende.

Og Nilaus nikkede stumt.

Paris Hjaltesøn tog imod sin Fæstemø. Han vandt sine Arme blødt rundt hendes Midie, og sagtmodig bøjede han sit Aasyn ned over hendes, der laa mod hans Skulder, saa hvidt som skaaret i nyfalden Sne. Hans lukkede Mund og filtrede Skæg hvilte stumt, ligesom afstilnet, mod hendes Kind. Og op om hans Hals vandt sig

hendes Arme, saa hvide som Mælk mod den dunkelblaa Brynje.

Han lukkede sig — afstilnet, sagtmodig — sammen om hende, hun lukkede sig ind i ham — som to der er bleven til et med hinanden og aldrig mere kan udskilles til to.

De saa ikke paa hinanden, saa slet ikke op, hviskede ikke hinandens Navn, de blot fornå sig sammen, Sjæl kyssede sig ind i Sjæl.

Og det var for Nilaus, som om svajende Kroner pludselig tav og stod gudbestraalede i Aftenens Ro.

Som om en stor, skøn Fugl langsomt foldede sine Vinger ind om sit Hjerte.

Som om Verdens bladfagreste Blomst lukkede sine stille skinnende Blade — et for et — sammen om sit hellige Skød.

*

*

*

Nilaus havde kaldt sin høje Broder op. Kong Knud maalte fra Gluggen i Hallen, hvor truende Faren var — og han indvilligede, om end nødig, i at rømme gennem Løngangen.

Og midt i Oprøret faldt det som Dug

paa hans saarede Sind, at Paris Hjaltesøn havde været ham saa tro og været saa forudseende at lade kaste den Løngrav, som nu virkelig blev Kongens Frelse — det var Nilaus, der havde fortalt ham derom, medens han iførte sig sine Klæder. Han lovede Paris Hjaltesøn al kongelig Naade — Og da han ydermere hørte, at den virksomme Bannerfører havde samlet Mænd sønden for Limfjorden, hvor de endnu denne Nat stod og ventede, da blussede hans stolte Fremtidshaab til nyt Liv, og han gik ivrig frem og tilbage. Gennem Gluggen saa han Ildpilene svirre mod Borgen og synke som et stort Stjernefald i Gravens maanelyse Vand — alt lugtede det brændt fra de enkelte smaa Brandsaar i de gamle, forhærdede Egeplanker.

Før Dag vilde Sjørring Kongsgaard staa i Flammer — og Kongen rynkede sine prægtige Bryn.

„Taaber! — Mener I at kunne se noget til jeres eget eller Landets Tarv? — I tror, blot I faar Bugen fyldt vel trede Gange daglig, da er Moderland og Ære velforvaret! I ser ikke længere end fra

Tryne til Bug, fik I raade, laa Danmark snart som en Griseso i sin Sti.

Men endnu er det mig der raader.

Og faar det ellers gaa, som jeg vil, da vorder Danmark, Norge og Sverige tre nordiske Ørne, forlad jer paa det.“ — —

Nilaus løftede Tjaldet foran Løngangen og skyndede paa —

Æsbjørn Jarl gned sig tyst som en Rotte ind mellem Folderne, men Nilaus holdt ham igen, han havde én ledende Mand behov til Borgens Forsvar, foruden sig selv.

„Da har du visselig mere Gavn af Paris Hjaltesøn,“ smilte Æsbjørn blidt.

Langsomt vendte han sig, han saa Lucilias Bryst bølge og Paris Hjaltesøns glansfulde Øjne spørgende og uvisse —

„Til Paris Hjaltesøn anbetror jeg Fru Lucilia — — — — —“

Kong Knud vendte sig, der han allerede var inde i Løngravnen; rank og kongelig stod han mellem Panelets itubrudte Brædder med Baggrund af Ydermurens mørke, knudrede Eg.

„Om de nu myrder dig, Broder?“

„Da sker kun Guds Vilje.“

Kong Knud saa ham rørt i Møde.

„Vi kaldte dig svag og spottede dig, der du var Barn, visselig blev du mere kristen i dit Hjerte, end de fleste tør rose sig af — Danmarks Konge iberegnet“ —
Saa slugte Løngraven ham.

Lucilia gik Nilaus forbi i sin mørke Kaa-
be; for første Gang, han mindedes, saa
hun frivillig op i hans Øjne — og hun
hviskede tyst og blødt:

„Her handlede I *stort*, Nilaus“ — —

— — — — —
— — Nilaus lod Tjaldet falde — imod
ham gabede den bundne Fenrisulv, de
voldsomt spændte Muskler svulmed, som
stred dens vældige Verdenskræfter til det
yderste imod sine Baand. — Han virrede
træt og tænksomt med Hovedet.

„Stort!

Ja, hvad er stort, og hvad er svagt,
vidste jeg ikkun det.“

„Fra Sjørring Volde til Vesterhav
lader Paris kaste den Lønnegrav.“

Saaledes lyder Folkesangen.

Voldgravenes Vande er borte, Sjørring-
søens daværende blanke Vej til Havet er
Marker og Agre, og Sølvpoplernes Efter-
kommere er strøet over Thy.

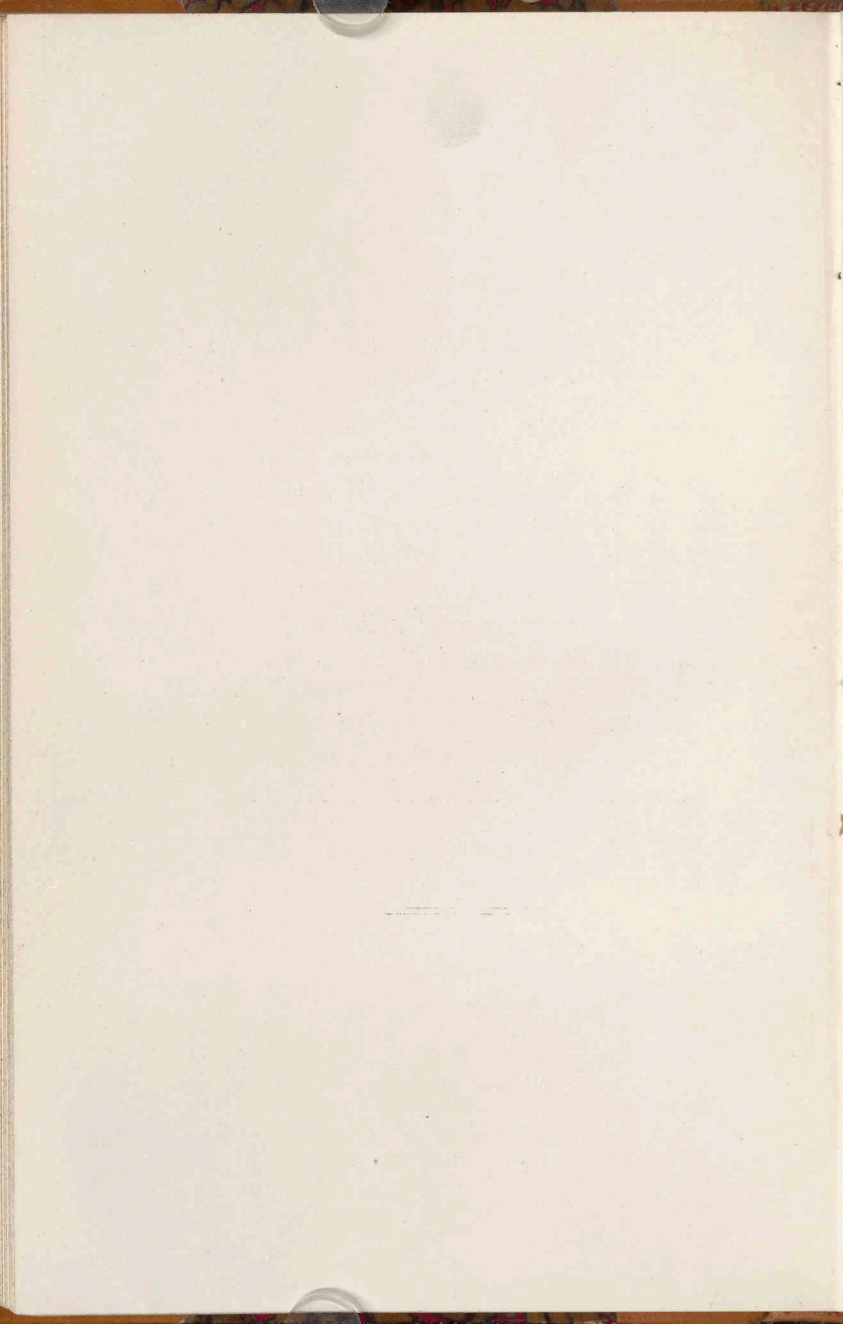
Der gnistrer Dugdraaber over sparsomt
Græs, og Vinden nusler kølig fra Havet.

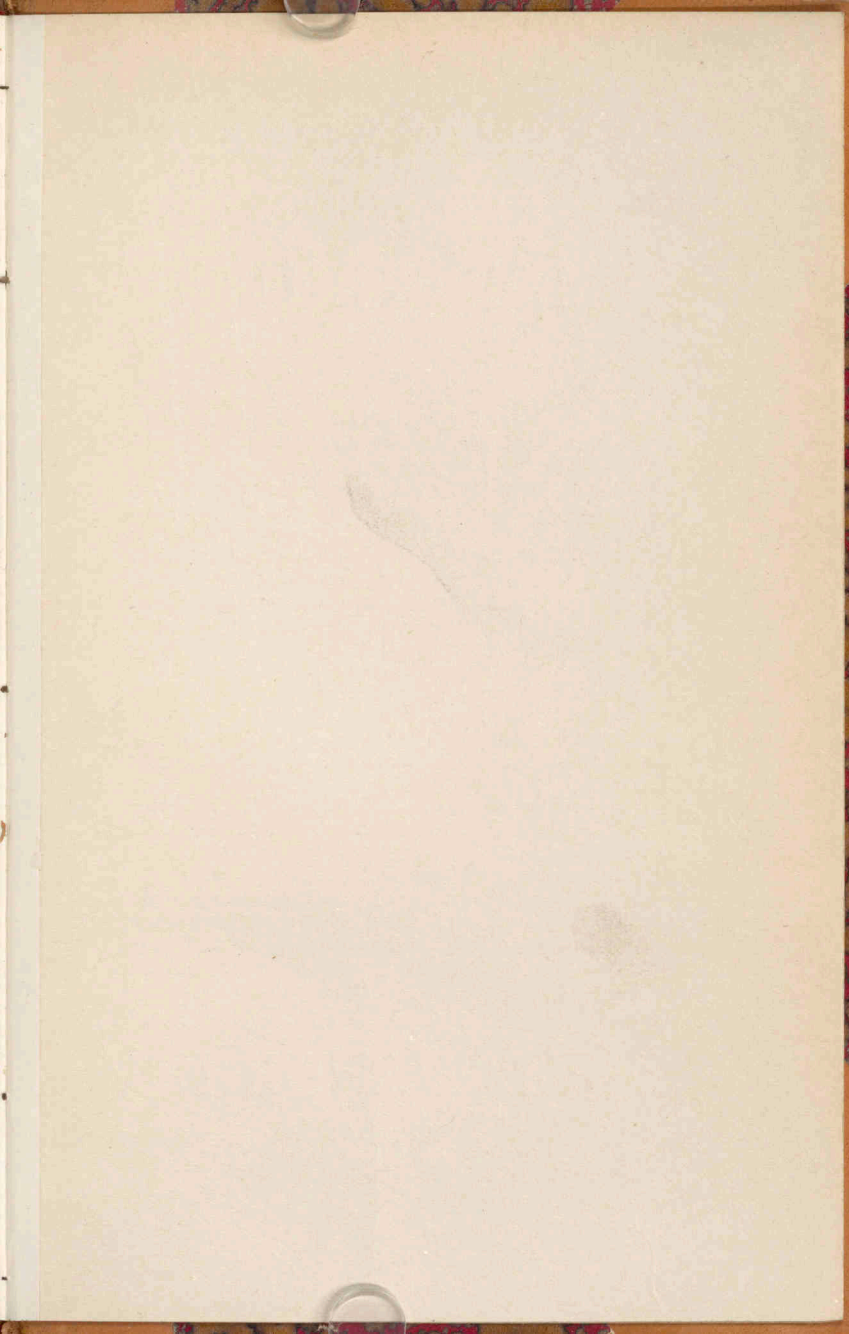
Sjørring Kongsgaards Saga er ude —
forlængst — Vendelboernes Ildpile lagde
den i Aske, og Løngangen sank sammen

— — — —

Der gaar Sagn . . . . .

THIT JENSEN

MARTYRIUM

SAMFUNDSROMAN

5 Kr. 50 Øre

„Thit Jensens nye Bog er ikke blot ny, fordi den er udkommen i disse Dage, men fordi den stiller Læseren overfor en ny Personlighed. Det er en af de Bøger, paa hvilke man kan maale Udviklingens Gang, et Kampskrift af en Forfatter, som skriver med alle andre Formaal end det at tækkes Publikum.

Den, der først har faaet Thit Jensens „Martyrium“ ind i sine Tanker, bliver ikke saa snart af med den Bog igen. Den er rebelsk og hidsig, den er urimelig som en vred Kvinde, men den er ogsaa sandfærdig og ren som den unge Kunst. Hvis man ikke var angst for at bebyrde Thit Jensen med en berømt Forgængerske, kunde man sige, at der ikke siden Amalie Skrams „Constance Ring“ er udkommet saa karakterfuld en Kvindebog. Maatte ogsaa om mange Aar en Kritiker vise sin Bagklogskab ved at finde Udviklingsmulighederne for en stærk og blivende Produktion i „Martyrium“, saaledes som man nu kan more sig med at udlede Amalie Skrams senere Digtning af „Constance Ring“.

Lighederne er talrige. Ogsaa Thit Jensen forherliger en Kvinde, der gaar til Grunde i et Samfund, hvis Love ikke er ens for Mænd og Kvinder. Ogsaa Thit Jensen har en Rigdom af Erfaringer, der viser at hun har færdedes baade i velhavende og fattige Kredse og set meget. Ogsaa Thit Jensen kan blive urimelig, naar hun lægger Alverdens Synder paa Mandfolkene; ligesom Amalie Skram vil Thit Jensen uforfærdet sige alt, thi hun er en Vilje, en nervøs og spænstig Kvindevilje, der sejrer tilsidst“.

(Dr. Poul Levin i Politiken.)

ØRKENVANDRING

SAMFUNDSROMAN

5 Kr. 75 Øre

